



VAASAN AMMATTIKORKEAKOULU
VASA YRKESHÖGSKOLA
UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Jaana Niare

KASVATUSKUMPPANUUS MONIKULT- TUURISTEN PERHEIDEN KANSSA

Sosiaaliala
2011

TIIVISTELMÄ

Tekijä	Jaana Niare
Opinnäytetyön nimi	Kasvatuskumppanuus monikulttuuristen perheiden kanssa
Vuosi	2011
Kieli	suomi
Sivumäärä	43 + 2 liitettä
Ohjaaja	Hans Frantz

Opinnäytetyön tarkoitus oli selvittää päiväkodin työntekijöiden ajatuksia kasvatuskumppanuudesta monikulttuuristen perheiden kanssa. Tutkimusongelmina oli selvittää mitkä asiat ovat tärkeitä kasvatuskumppanuudessa monikulttuuristen perheiden kanssa, miten ja mihin eri asioihin kasvatuskumppanuus vaikuttaa, miten kasvatuskumppanuus eroaa suomalaisten ja monikulttuuristen välillä ja miten monikulttuuristen perheiden kanssa kasvatuskumppanuutta voisi parantaa.

Teoreettinen viitekehys muodostui päivähoidosta, kasvatuskumppanuudesta ja monikulttuurisuudesta. Tutkimus toteutettiin strukturoituna kvantitatiivisena kyselynä kahdessa vaasalaisessa päiväkodissa. Tutkimukseen vastasivat päiväkodin työntekijät. Vastausprosentti oli 78,6 %.

Tutkimuksessa tuli esille, että kasvatuskumppanuus monikulttuuristen perheiden kanssa eroaa suomalaisten perheiden kanssa tehtävästä kasvatuskumppanuudesta. Työ monikulttuuristen perheiden kanssa vie enemmän aikaa, vaatii parempia vuorovaikutustaitoja ja kieliongelmiä on paljon. Kasvatuskumppanuuden kehittämiseen monikulttuuristen perheiden kanssa löytyy monia erilaisia keinoja, parhaina pidettiin ajan ja työkokemuksen tuomaa tietoutta, pienryhmätoiminnan, ajan ja koulutuksen lisäämistä.

ABSTRACT

Author	Jaana Niare
Title	Early Childhood Education and Care Partnership with Multicultural Families
Year	2011
Language	Finnish
Pages	43 + 2 Appendices
Name of Supervisor	Hans Frantz

The purpose of this bachelor's thesis was to find out what day care employees think of early childhood education and care partnership with multicultural families. The research problems were to find out which things are important in ECEC partnership with multicultural families, which things are affected by ECEC partnership and how, what the differences between Finnish and multicultural families are and how the ECEC partnership with multicultural families could be improved.

In the theoretical frame the following topics are looked at; day care, ECEC partnership and multiculturalism. The study was carried out as a structured, quantitative inquiry in two different day care centres in Vaasa. The response rate was 78,6%

The results indicate that there are many differences in the ECEC partnership between the Finnish and multicultural families. Work with multicultural families is more time-consuming, requires better communication skills and there are many language-related problems. There are many ways to develop the ECEC partnership with multicultural families, the best of which included the level of understanding and knowledge gained through work experience and having more small group activities, time and training.

Keywords	day care center, ECEC partnership, multiculturalism, early childhood education
----------	--

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO.....	7
2	PÄIVÄHOITO	8
	2.1 Laki lasten päivähoidosta.....	8
	2.2 Päivähoidon tehtävät.....	8
	2.3 Hyvä päivähoito	9
3	MONIKULTTUURISET LAPSET VARHAISKASVATUKSESSA	10
	3.1 Monikulttuurinen lapsi päivähoidossa	10
	3.2 Monikulttuuristen lasten tukeminen	11
	3.3 Työntekijöiden osaaminen monikulttuurisuudessa.....	11
	3.4 Tulevaisuuden tavoitteita	12
4	KASVATUSKUMPPANUUS	14
	4.1 Kasvatuskumppanuus – mitä se on?	14
	4.1.1 Kasvatusoikeus.....	14
	4.1.2 Hyvä vanhemmuus.....	15
	4.1.3 Yhteistyön merkitys	16
	4.2 Kasvatuskumppanuuden merkitys	17
	4.2.1 Kasvatuskumppanuuden merkitys lapselle	17
	4.2.2 Kasvatuskumppanuuden merkitys vanhemmille.....	18
	4.2.3 Kasvatuskumppanuuden merkitys päiväkodin arjessa.....	18
	4.3 Hyvä kasvatuskumppanuus – miten siihen päästään?	19
5	MONIKULTTUURISET PERHEET	20
	5.1 Kuka on monikulttuurinen?	20
	5.2 Kotoutuminen Suomeen.....	20
	5.3 Identiteetin löytäminen	21
	5.4 Haasteet maahanmuuttajien kanssa tehtävässä yhteistyössä.....	22
6	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	23
	6.1 Tutkimuksen tarkoitus ja ajankohtaisuus.....	23
	6.2 Tutkimusongelmat	23
	6.3 Tutkimusmenetelmä.....	24

6.4 Tutkimuksen luotettavuus ja eettisyys	24
7 TUTKIMUKSEN TULOKSET	26
7.1 Taustatiedot	26
7.2 Kasvatuskumppanuus yleisesti ja suomalaisten perheiden kanssa	26
7.3 Monikulttuuristen perheiden kanssa tehtävä kasvatuskumppanuus	28
7.3.1 Kasvatuskumppanuus ja sitoutuminen	28
7.3.2 Palautteen antaminen	30
7.3.3 Kieli, tulkki, kotimaa, uskonto ja sisarukset	30
7.3.4 Päiväkodin vaikutus	31
7.3.5 Vanhempien rohkaisu ja erilaiset keinot opettamiseen	33
7.3.6 Kieli, kulttuuri ja vuorovaikutus sekä niiden vaikutukset	34
7.3.7 Mikä eroaa kasvatuskumppanuudessa monikulttuuristen perheiden kanssa?	36
7.3.8 Kasvatuskumppanuuden kehittämisen keinoja	38
8 JOHTOPÄÄTÖKSET	40
LÄHTEET	42
LIITTEET	

KUVIO- JA TAULUKKOLUETTELO

Kuvio 1. Kasvatuskumppanuus suomalaisten perheiden kanssa.	25
Kuvio 2. Suomalaisten sitoutuminen kasvatuskumppanuuteen sekä oppimisen ja tukemisen kehittämiseen.	25
Kuvio 3. Palautteen antaminen suomalaisille vanhemmille.	26
Kuvio 4. Kasvatuskumppanuus monikulttuuristen perheiden kanssa.	27
Kuvio 5. Monikulttuuristen sitoutuminen kasvatuskumppanuuteen sekä oppimisen ja tukemisen kehittämiseen.	27
Kuvio 6. Palautteen antaminen monikulttuurisille vanhemmille.	28
Kuvio 7. Kasvatuskumppanuuteen vaikuttavia asioita.	29
Kuvio 8. Päiväkodin vaikutus lapseen.	30
Kuvio 9. Päiväkodin vaikutus perheeseen.	31
Kuvio 10. Vanhempien rohkaiseminen.	31
Kuvio 11. Keinoja kielen ja kulttuurin opettamiseen.	32
Kuvio 12. Kielen ja kulttuurin tuntemuksen vaikutus lapsen tiettyihin ominaisuuksiin.	33
Kuvio 13. Kulttuurin tuntemisesta seuraava vanhempien arvostus, vuorovaikutuksen vahvistaminen ja sen tärkeys.	34
Kuvio 14. Kasvatuskumppanuuden eroja ja vaikuttajia.	35
Kuvio 15. Erot kasvatuksessa ja aikaisempien kokemusten vaikutus.	36
Kuvio 16. Keinoja, joilla kasvatuskumppanuutta voidaan parantaa.	37

1 JOHDANTO

Työ päiväkodissa on työtä lasten kanssa heidän parhaakseen. Työhön kuuluu myös paljon muita osa-alueita. Tietoisuus oman työn tärkeydestä ja monimuotoisuudesta auttaa lapsia saamaan hyvän päivähoidon ja kasvuympäristön päiväkodin ajaksi. Päivähoito on aina lapselle stressaavaa, mutta hyvä päivähoito on paljon vähemmän stressaavaa. Hyvään päivähoitoon päästään muun muassa hyvän kasvatuskumppanuuden avulla.

Kasvatuskumppanuus kiinnosti minua aiheena, sillä minulla itselläni on päiväkotikäisiä lapsia. Kasvatuskumppanuus voi toimia hyvin tai huonosti. Halusin saada ja tuoda lisää tietoa, miten päiväkodin työntekijät voivat toteuttaa hyvää kasvatuskumppanuutta. Kasvatuskumppanuus vaikuttaa myös esimerkiksi lapsen ja vanhemman väliseen vuorovaikutukseen.

Monikulttuurisuus kuuluu minun jokapäiväiseen elämääni, joten halusin liittää myös sen opinnäytetyöhöni. Monikulttuurisuus on nykyisin läsnä jokaisessa päiväkodissa. Monikulttuurisia lapsia on paljon ja heidän määränsä lisääntyy vuosittain. Monikulttuurisuudesta ja kasvatuskumppanuudesta on tehty opinnäytetöitä, mutta niitä ei ole aikaisemmin yhdistetty. Koska työ monikulttuuristen kanssa on erilaista, sillä siinä pitää ottaa erilaisia asioita huomioon, niin halusin tutkia juuri tätä aihetta.

2 PÄIVÄHOITO

Päivähoitoon sopeutumiseen vaikuttavat monet eri tekijät. On olemassa lapsesta riippuvia tekijöitä sekä tilanne kotona ja perheessä vaikuttavat. Kuinka toimivaa vanhemmuus on? Luottavatko vanhemmat lapsen hoitajaan? Kuinka laadukasta päivähoito on ja osaako työntekijä olla turvallinen aikuinen? Kaikki nämä asiat vaikuttavat siihen sopeutuuko lapsi ja miten nopeasti lapsi sopeutuu päivähoitoon. (Kanninen 2008: 4.)

2.1 Laki lasten päivähoidosta

Päiväkodilla tarkoitetaan lasten hoitoa sille siihen käyttötarkoitukseen erityisesti varatussa tilassa. Perhepäivähoito ja ryhmäperhepäivähoito sekä leikkitoiminta on myös päivähoitoa. Lasten koteja tuetaan kasvatustehtävässä lasten päiväkodeilla. Päiväkotien tavoitteena on lapsen persoonallisuuden kehityksen tukeminen tasapainoiseksi yhdessä vanhempien kanssa. (Päivähoitolaki 36/1973.)

Päivähoidon tehtävänä on antaa lapselle turvalliset ja jatkuvat ihmissuhteet. Päivähoidon tulee myös antaa lapselle kehitystä tukevaa toimintaa monipuolisesti. Päivähoidon tulee myös antaa lapselle suotuista kasvu ympäristö lapsen lähtökohdat huomioiden. Päiväkodin tarkoitus on kehittää lapsen fyysistä, sosiaalista ja tunne-elämän osaamista huomioiden lapsen ikä ja yksilölliset tarpeet. Päiväkodissa pyritään kehittämään lapsen tietoja ja taitoja myös esteettisyydessä, älykkyydessä, eettisyydessä ja uskonnollisuudessa perheen vakaumuksen pohjalta. (Päivähoitolaki 36/1973.)

2.2 Päivähoidon tehtävät

Päivähoidolla mahdollistetaan molempien vanhempien mahdollisuus työntekoon. Aikaisemmin päivähoitoon pääsi vain taloudellisten tekijöiden seurauksesta tai muista syistä tarvittaessa. Päivähoidon tehtävänä oli tasata heikkojen kotioalojen vaikutusta lapseen. (Alasuutari 2003: 68–69.)

1990-luvulla päivähoidosta tuli subjektiivinen oikeus. Suurin osa lapsista on päivähoidossa ennen koulun aloittamista. (Alasuutari 2003: 68–69.)

2.3 Hyvä päivähoito

Vanhempien ja päiväkodin henkilökunnan yhteistyö on edellytys hyvälle päivähoidolle. Lapsi pitää huomioida yksilönä. Lapsi tarvitsee aikuisen aikaa ja aikuisen aitoa kohtaamista päivän aikana. Jokainen lapsi pitää huomioida ainutkertaisena ihmisenä. (Sinkkonen 2003: 214–216.)

Päivähoidon laatua voi vertailla eri näkökulmista. Taloudellinen näkökulma unohuttaa lapsen ja lapsuuden ainutkertaisuuden. Koulu asettaa omia vaatimuksia päiväkodille ja sille mitä päiväkodissa tulisi opettaa. Vanhemmilla on omia toiveita päivähoidon suhteen. Lapsilta kysyttäessä on päiväkodissa tärkeää toiset lapset, leikkiminen, ruoka ja aikuiset. (Sinkkonen 2003: 218–219.)

3 MONIKULTTUURISET LAPSET VARHAISKASVATUKSESSA

3.1 Monikulttuurinen lapsi päivähoidossa

Monikulttuuristen lasten vanhemmille tulisi kertoa, kuinka päivähoido tukee lapsen kotoutumista ja kielen oppimista ja saavat taitoja, jotka auttavat lasta tulevaisuudessa koulunkäynnissä. Mikäli lapsen vanhemmat eivät halua lastaan päiväkotiin, olisi hyvä kertoa muista mahdollisista tukimuodoista lapsiperheille, kuten avoimista päiväkodeista, joihin vanhemmat voivat mennä yhdessä lasten kanssa. (Varhaiskasvatuksen maahanmuuttajatyön kehittämisjaosto 2007: 22.)

Monikulttuuristen lasten pääseminen osalliseksi suomalaiseen yhteiskuntaan tapahtuu useimmiten lapsen oman päiväkodin kautta. Koska Suomessa on paljon monikulttuurisia lapsia, vaikuttaa se myös päiväkodin arkeen. Päiväkodin työntekijöillä tulee olla taitoa ottaa työssään huomioon monikulttuuristen lasten kieli ja kulttuuri. Päiväkodilla on suuri merkitys lapsen ja perheen kotouttamisessa ja myös syrjäytymisen ehkäisyssä. (Varhaiskasvatuksen maahanmuuttajatyön kehittämisjaosto 2007: 15.) Monikulttuuriset lapset ovat tasavertaisia kaikkien muiden lasten kanssa, eikä heitä saa mitenkään syrjiä esimerkiksi kielen, kulttuurin tai uskonnon takia (Suomen perustuslaki 731/1999 ja Yhdenvertaisuuslaki 21/2004).

Koko maailmasta tulee monikulttuurisempi ja globaalimpi paikka, sillä ihmisten liikkuvuus lisääntyy koko ajan. Monikulttuurisilla lapsilla on muita suurempi vaara syrjäytyä, sillä monikulttuurisuuteen liittyy myös valtaväestöä useammin köyhyyttä, työttömyyttä, kieliongelmia ja muun yhteiskunnan asennoitumisessa on vielä paljon parantamisen varaa. Suomessa monikulttuurisia lapsia on päivähoidossa paljon noin 8 % kaikista lapsista. Eri päiväkodeissa vaihtelua on paljon, joissakin on vain 2 % monikulttuurisia lapsia, kun toisessa päiväkodissa monikulttuurisia lapsia on 40 %. (Varhaiskasvatuksen maahanmuuttajatyön kehittämisjaosto 2007: 16–18.)

Monikulttuuristen lasten kanssa työtä tehtäessä työhön kuuluu myös yhteistyö monien eri viranomaistahojen kanssa. Monikulttuuristen lasten päivähoidon hen-

kilökunta tekee yhteistyötä pääasiassa maahanmuuttoviraston, neuvolan, koulun, sosiaalityön ja työvoimatoimiston kanssa. (Varhaiskasvatuksen maahanmuuttajatyön kehittämisjaosto 2007: 25.)

3.2 Monikulttuuristen lasten tukeminen

Hyvä päivähoito monikulttuurisilla lapsilla lähtee hyvän ilmapiirin luomisesta. Hyväksyntä ja arvostus ovat jokaiselle tärkeitä (Varhaiskasvatuksen maahanmuuttajatyön kehittämisjaosto 2007: 16). Lapsella on oikeus saada turvallinen kasvuympäristö ja kehitystä on tuettava tasapainoisesti ja monipuolisesti (Lastensuojelulaki 2007/417).

Lapsi voi kotoutua paremmin, kun hän oppii kielen ja saa oman kulttuuri-identiteetin. (Varhaiskasvatuksen maahanmuuttajatyön kehittämisjaosto 2007: 16–19.) Kotoutumisella tarkoitetaan lapsen pääsemistä osaksi suomalaista yhteiskuntaa, kuitenkin säilyttäen myös oma kieli ja kulttuuri (Laki maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta 493/1999). Lapsen tulisi oppia suomen kielen ja kulttuurin lisäksi myös oman kulttuuriympäristönsä kieli ja kulttuuri. (Varhaiskasvatuksen maahanmuuttajatyön kehittämisjaosto 2007: 16–19.) Lapsen omaa kieltä on päivähoidossa maahanmuuttajataustaisilla lapsilla tuettava omasta kulttuurista tulevan henkilön kanssa yhteistyössä (Asetus lasten päivähoidosta 239/1973). Monikulttuurisista lapsista tulisi kasvattaa kaksikielisiä, jotta lapset voivat toimia suomalaisessa yhteiskunnassa, mutta he voivat myös pitää yhteyksiä sukulaisiin ja ystäviinsä omalla kotikielellään. Äidinkieli on myös kieli, jolla lapsi ajattelee ja tuntee. (Varhaiskasvatuksen maahanmuuttajatyön kehittämisjaosto 2007: 25–29.)

3.3 Työntekijöiden osaaminen monikulttuurisuudessa

Laadukas päivähoito lähtee siitä, että työntekijöillä on hyvä kasvatustaito. Kasvatushenkilökunnan tulisi osata opettaa suomea tai ruotsia monikulttuurisille lapsille. Myös työntekijöiden monikulttuurisuus osaaminen on tärkeää. Koska monikulttuurisia lapsia on paljon, on tärkeää, että jokaisella työntekijällä on

osaamista monikulttuurisuudesta. (Varhaiskasvatuksen maahanmuuttajatyön kehittämisjaosto 2007: 28–29.)

Työntekijällä on merkittävä rooli perheen tukemisessa oman kielen ja kulttuurin opettamisessa. Olisi hyvä, jos päiväkodissa olisi joku aikuinen, monikulttuurinen työntekijä, joka voisi säännöllisesti ja monessa eri tilanteessa puhua lapselle lapsen omaa äidinkieltä. Kun lapsi osaa äidinkieltä hyvin, on toisen kielen oppiminen helpompaa. (Varhaiskasvatuksen maahanmuuttajatyön kehittämisjaosto 2007: 29.)

Monikulttuuristen perheiden kanssa yhteistyötä tehdessä, voi työntekijän olla vaikea kohdata monikulttuurisia vanhempia. Yhteistyöllä voidaan kuitenkin tukea lapsen kasvua, kehittymistä ja oppimista. (Varhaiskasvatuksen maahanmuuttajatyön kehittämisjaosto 2007: 30.) Työntekijän oman kulttuurin tunteminen ja kulttuurin merkitys ja sen tuoma arvopohja jokapäiväisessä työssä on hyvä tiedostaa, jotta työntekijä voi hyödyntää tietouttaan monikulttuurisuudesta ja tukea monikulttuurisia lapsia ja perheitä. Päiväkodin työntekijöiden ja lapsen vanhempien tulisi saada aikaiseksi yhteiset tavoitteet kasvatukselle. (Varhaiskasvatuksen maahanmuuttajatyön kehittämisjaosto 2007: 31–38.)

Tulkkien käyttö on avain toimivaan yhteistyöhön työntekijän ja perheen välillä. Mikäli päiväkodeista löytyy esitteitä perheen omalla kielellä, pääsevät vanhemmat paremmin mukaan päiväkodin arkeen ja voivat tuntea olevansa osallisina päivähoidossa. (Varhaiskasvatuksen maahanmuuttajatyön kehittämisjaosto 2007: 31.)

3.4 Tulevaisuuden tavoitteita

Monikulttuurisuuteen perehtynyt erityislastentarhanopettaja voisi antaa paljon tukea ja tietoutta työssä monikulttuuristen perheiden kanssa. Monikulttuuriset varhaiskasvatuksen työntekijät voisivat olla tukemassa monikulttuuristen lasten äidinkielen osaamista. Suomalaiset lapset saisivat myös paljon monikulttuurisuustietoutta, mikäli työntekijöinä olisi monikulttuurisia henkilöitä. (Varhaiskasvatuksen maahanmuuttajatyön kehittämisjaosto 2007: 28–38.)

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmassa tulisi ottaa huomioon monikulttuurisuus. Suunnitelmaan olisi hyvä kirjata tieto, miten suomen tai ruotsin kielen taitoa tavoitteellisesti opetetaan tai tuetaan. Yhteistyötä päiväkodeissa voisi lisätä eri kieli- ja kulttuuriryhmien välillä. (Varhaiskasvatuksen maahanmuuttajatyön kehittämisjaosto 2007: 40–42.)

”Kansainvälisyyskasvatus on prosessi, joka auttaa ymmärtämään ja arvostamaan erilaisuutta ja erilaisia kulttuureja” (Varhaiskasvatuksen maahanmuuttajatyön kehittämisjaosto 2007: 36).

4 KASVATUSKUMPPANUUS

4.1 Kasvatuskumppanuus – mitä se on?

Kasvatuskumppanuus tarkoittaa päiväkodin työntekijän tiivistä yhteistyötä vanhempien kanssa (Kanninen 2008: 14). Kasvatuskumppanuus on parhaimmillaan sitä, että vanhemmat ja päiväkodin henkilökunta pystyvät avoimesti, kunnioittavasti ja tasavertaisesti keskustelemaan lapsen asioista ja elämäntilanteesta kotona ja päiväkodissa. Näin lapsi tulee ymmärretyksi, huomioiduksi ja häntä voidaan tukea parhaimmalla mahdollisella tavalla. (Kaskela & Kekkonen 2006: 17.) Kasvatuskumppanuuden tulisi olla aitoa ja empaattista, jolloin tunteille annetaan tilaa (Kaskela & Kekkonen 2006: 31). Kaikki vanhemmat haluavat heidän omille lapsilleen parasta hoitoa ja huolenpitoa. Kun lapsista pidetään hyvää huolta, myös vanhemmat voi saada hyvään yhteistyösuhteeseen. Vanhempien sydämiin siis pääsee lasten avulla. (Kanninen, Sigfrids & Backman 2009: 93.)

Lasten kasvattaminen ja hyvinvointi on vanhempien ja päiväkotihenkilökunnan yhteinen työ (Hafstad & Ovreeide 2001: 9). Vanhemmat rakastavat lapsiaan ja tuntevat lapsensa parhaiten. Vanhemmalla on myös vakaumuksia ja mahdollisia periaatteita, jonka mukaan hän haluaa lastaan kasvatettavan. Päiväkotihenkilökunnalla on teoretietoa ja käytännön kokemusta lapsen hoitamisesta ja kasvattamisesta. Kasvatuskumppanuudessa lapsen vanhemmat ja päiväkodin henkilökunta yhdessä keskustelemalla ja olemalla aidossa vuorovaikutuksessa päivittäin voivat taata lapselle parhaan mahdollisen kasvatuksen. (Vaasan kasvatusta ja opetusvirasto 2005.)

4.1.1 Kasvatusoikeus

Vanhemmat vastaavat lapsesta ja heillä on oikeus kasvattaa lastaan. Kasvatuskumppanuudessa päiväkodin henkilökunta ja vanhemmat pyrkivät yhteistyössä kasvattamaan lasta. Vanhempien ja päiväkodin henkilökunnan tulee yhdessä sitoutua ja toimia sen mukaan, että lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista voidaan tukea parhaalla mahdollisella tavalla. (Kaskela & Kekkonen 2006: 17.)

Yhteinen työkalu päiväkodin arjessa on lapselle laadittava varhaiskasvatussuunnitelma. Sillä voidaan arvioida lapsen kehitystä. Päivähoito on tavoitteellista. Varhaiskasvatussuunnitelma myös tuo esiin enemmän päivähoidon eri puolia. Lapsen päivä rakentuu päivähoidossa monesta eri tilanteesta kuten ruokahetki, lepoaika, leikkiaika, ulkoilu ja ohjattu tekeminen. Päiväkodin arkeen kuuluvat myös ryhmässä oleminen ja toimiminen. (Vaasan kasvatus- ja opetusvirasto 2005.)

Yhteiskunta tukee vanhempia heidän kasvatustehtävässään varhaiskasvatuspalveluilla kuten päiväkodilla. Vastuu lapsen kasvatuksesta on kuitenkin vanhemmilla. Päiväkodissa asiakkaina ei näin ollen ole pelkästään lapsi, vaan myös vanhemmat pitää huomioida. (Jämsä 2008: 208.)

Lapsen päivään vaikuttaa kotona tapahtuvat asiat. Jos kotona on jotain erilaista, olisi hyvä, mikäli päiväkodin henkilökunta voisi asiasta olla tietoinen. Asiat voivat olla hyviä, kuten esimerkiksi tulossa olevat juhlat tai lomamatkat, mutta myös negatiivisia, kuten ero tai ystävän muuttaminen muualle. Näin lasta pystytään tukemaan tarvittaessa oikealla tavalla negatiivisissa asioissa, tai hänen kanssaan yhdessä riemuita hyvästä asiasta. (Kaskela & Kekkonen 2006.)

4.1.2 Hyvä vanhemmuus

Vaikka maailma muuttuu, pysyvät lapsen tarpeet edelleen samoina, kuin monia vuosia aikaisemmin, kuin silloin kun vanhemmat itse olivat lapsia. Tärkeimpiä asioita, joita lapset tarvitsevat ovat lohdutus, läheisyys, turva ja ennakoitavuus. Kun lapsi saa kokea turvaa, hän pystyy omaksumaan uusia asioita. (Sinkkonen 2003: 7–10.) Vanhemmuuteen kuuluu hyviä ja huonoja asioita. Vanhemmuus koostuu arjen pienistä hetkistä, kaikesta yhdessä lapsen kanssa koetusta. (Sinkkonen 2003: 299.)

Lapsi muodostaa ensimmäisen elinvuotensa aikana kiintymyssuhteen siihen henkilöön, joka häntä pääasiassa hoitaa, eli siis omiin vanhempiinsa. Fyysinen läsnäolo ei riitä vauvalle, vaan riittävä vuorovaikutus on tärkeää kiintymissuhteelle. Hyvä ja turvallinen kiintymyssuhde ja kiintymyssuoja auttavat lasta tulevaisuuden ihmissuhteissa. (Sinkkonen 2003: 44–73.)

4.1.3 Yhteistyön merkitys

Kasvatuskumppanuudessa ja lapsen päivähoiton aloituksessa suositetaan pehmeää laskua, joka on jo käytössä useissa eri päiväkodeissa (Kanninen ym. 2009: 180). Päiväkodin henkilökunnalla on haasteita saada vanhempia sitoutumaan pehmeään laskuun. Käytännössä pehmeä lasku tarkoittaa, että vanhempi on päiväkodissa yhdessä lapsensa kanssa aluksi, jolloin lapsi kokee paikan turvallisemmaksi ja pääsee näin paremmin kotoutumaan päiväkotiin ja erilaiseen rytmiin ja suureen ryhmään. (Kanninen 2008.)

Päiväkodin henkilökunnan ja vanhempien yhdessä tekemät arvioinnit ja suunnitelmat sitouttavat myös vanhempia oppimisen ja kehityksen tukemiseen (Heikka, Hujala & Turja 2009: 101). Kasvatuskumppanuudessa vanhemmat saavat lisää tietoa lapsen päiväkodissa oloajalta ja pääsevät osallistumaan lapsen päivään paremmin sekä oppivat tuntemaan lapsensa paremmin (Kaskela & Kekkonen 2006: 18).

Kun yhteistyö vanhempien ja päiväkodin välillä toimii, on mahdollista huomata erityisen tuen tarve ajoissa ja yhdessä pohtimalla löytää ajoissa lapselle paras tuen ja avun muoto. Hyvässä yhteistyösuhteessa on helppo puhua mahdollisista huolista heti jos sellaisia ilmenee. (Kaskela & Kekkonen 2006: 18.)

Päivähoidossa tehdään aina tarvittaessa yhteistyötä useiden eri tahojen kanssa. Päiväkodin henkilökunnalla on myös teorian kautta hyvät valmiudet huomata erityisen tuen tarve. Kasvatuskumppanuudelle merkitystä on sillä, miten asiat vanhemman kanssa otetaan esille. On hyvä antaa tilaa vanhemmille puhua ja kertoa oma näkemyksensä ja on tärkeää ottaa vanhemmat mukaan päätöksentekoon. (Kaskela & Kekkonen 2006: 46–48.)

Keskustelu lapsen kanssa on helpompaa, kun päiväkodin työntekijä on kertonut lapsen päivästä vanhemmalle. Varsinkaan pienet lapset eivät muista tai muuten kerro päivästänsä, ellei vanhempi osaa kysyä tarkkoja kysymyksiä. Etenkin aamupäivän tapahtumat usein unohtuvat lapselta. Vanhempi osaa paremmin keskustella ja olla vuorovaikutuksessa lapsensa kanssa, kun hän kuulee päiväkodin työnteki-

jältä siitä, miten päivä on mennyt, mitä lapsi on tehnyt ja kenen kanssa ja minkälaisia leikkejä lapsi on leikkinyt. Lapsen päivä koostuu monista eri osa-alueista päivän aikana. (Kanninen ym. 2009: 183–184.)

4.2 Kasvatuskumppanuuden merkitys

Lapsi muodostaa tärkeimmän ja vahvimman tunnesiteen ja tunnesuhteen omiin vanhempiinsa, joka on kaikkein tärkein ja ensiarvoisin verrattuna muihin aikuis-suhteisiin. Sen takia kasvatuskumppanuudella koetetaan parantaa ja vahvistaa lapsen ja vanhemman vuorovaikutusta. (Kaskela & Kekkonen 2006: 23.)

Lapsi muodostaa tärkeimmän kiintymyssuhteensa omiin vanhempiin. Päiväkodin työntekijöiden tehtävä on pitää yllä lapsen muistoa omiin vanhempiinsa päivähoidon ajan. (Kanninen 2008: 16.) Hoitaja kertoo lapselle, että äiti ja isä tulevat hakemaan lasta kotiin, useita kertoja päivän aikana. Omahoitaja on lapselle turvallinen aikuinen päiväkodissa. (Kanninen ym. 2009: 103.)

4.2.1 Kasvatuskumppanuuden merkitys lapselle

Lapsella on kaksi kasvupaikkaa, koti ja päiväkot. Kasvatuskumppanuudella saadaan lapselle fyysinen, psyykkinen ja sosiaalinen kokonaisuus näiden kasvupaikkojen välille. (Kaskela & Kekkonen 2006: 24.) Vanhemmat ovat oman lapsensa asiantuntijoita. Päiväkodin henkilökunnalla on oman alansa ammattitaito. Nämä asiat yhdistämällä lapsi saa mahdollisimman hyvän kasvatuskäytännön. Lapsen kasvua ja kehitystä voidaan arvioida ja seurata sekä vanhempien että päiväkodin työntekijän puolelta. Näin lapsen tarpeet tulevat paremmin esille ja lapsen kehityksen eri osa-alueita voidaan paremmin tukea. (Tonttila 2006: 31.)

Lapsi käyttäytyy usein eri tavalla päiväkodissa ja kotona. Vanhempi ja päiväkodin henkilökunta oppivat lapsesta uusia puolia yhdessä keskustelemalla ja kokemuksiaan vaihtamalla. Lapsi kantaa mukanaan kokemukset kodista ja päiväkotimaailmasta, vaikka lapsi fyysisesti vaihtaakin olinpaikkaansa. (Kallio & Ritala-Koskinen & Rutanen 2010: 209.) Vanhempien tunteet vaikuttavat myös lapsen mielialaan, kun hän jää päiväkotiin. Lapsi myös huomaa, luottavatko vanhemmat päiväkodin henkilökuntaan. (Kanninen 2008: 16–17.)

4.2.2 Kasvatuskumppanuuden merkitys vanhemmille

Lapselle tärkeimmät ihmiset ovat omat vanhemmat, joihin lapsella on vahvin ja tärkein tunneside (Kallio ym. 2010: 205). Vanhemmat kokevat merkitykselliseksi luottamuksellisen keskustelun, mahdollisuuden kertoa ja jakaa tunteita ja kokemuksia. Päivähoidon henkilökunnan kannustus, rohkaisu, kuuntelu ja myönteisen palautteen antaminen on merkittävää tukea vanhempien vanhemmuuteen. Myös perheen huomioiminen kokonaisuutena on tärkeää. (Tonttila 2006: 117.)

Kasvatuskumppanuudessa vanhemmat saavat tietoa päiväkodin arjesta ja oman lapsen päivästä, tekemisestä ja ajatuksista, ja voivat sitä kautta oppia tuntemaan lapsensa paremmin (Kaskela & Kekkonen 2006: 21). Kasvatuskumppanuus antaa vanhemmille mahdollisuuden tulla kuulluiksi ja huomioiduiksi. Vanhemmilla on mahdollisuus kertoa omista toiveistaan ja odotuksistaan päivähoidon osalta. Arviointikeskusteluissa vanhemmat kuulevat, miten heidän lapsensa on kehittynyt. (Heikka ym. 2009: 101.)

4.2.3 Kasvatuskumppanuuden merkitys päiväkodin arjessa

Päiväkodin henkilökunta sitoutuu kasvatuskumppanuudessa yhteistyöhön vanhempien kanssa. Tämä tarkoittaa, että vanhempien kanssa keskustellaan, vanhemmat tulevat kuulluiksi ja kohdelluiksi tasavertaisina. Työ on enemmän perhelähtöistä, kuin asiantuntijalähtöistä. Kasvatuskumppanuudessa vaaditaan päiväkodin työntekijöiltä ammattitaitoa vuorovaikutuksen taidoissa. Vastuu kasvatuskumppanuudesta on päiväkodin henkilökunnalla. (Kaskela & Kekkonen 2006: 18–20.)

Vanhemmat ja lapset ovat erilaisia. Joidenkin vanhempien kanssa on helppo saada kontakti ja toisten kanssa menee enemmän aikaa. (Kanninen ym. 2009: 93.) Vanhemmat eivät valitse lapselleen lähintä vaan parhaan päivähoidon. Sen takia on tärkeää, että vanhemmat pitävät ja luottavat päivähoitoon ja päiväkotiin. (Kanninen 2009: 187.)

4.3 Hyvä kasvatuskumppanuus – miten siihen päästään?

Kasvatuskumppanuus alkaa tutustumisesta, juuri niin kuin muutkin kumppanuudet. Lapsen ja perheen koti on turvallisin paikka, jossa ensimmäisen kerran tavataan ja keskustellaan. Keskustelun tarkoitus on valmistaa vanhempia auttamaan lasta päivähoidon aloittamisessa. Kotikäynti auttaa lasta ensimmäistä kertaa päiväkotiin tullessa, sillä ensimmäinen kontakti on jo otettu. Koti on lapselle turvallinen paikka, jossa voi tutustua uuteen aikuiseen. Päivähoidon alku luo perustan tulevalle päivähoitoajalle. (Kaskela & Kekkonen 2006: 41–42.)

Usein kotiympäristössä lapsesta keskusteleminen tuntuu luonnolliselta (Kanninen ym. 2009: 180). Kunnioitus ja luottamuksen luominen on tärkeää, kun lähdetään rakentamaan kasvatuskumppanuutta (Jämsä 2008: 184). Kuuleminen, kunnioitus, luottamus ja dialogi ovat avaimet hyvään ja toimivaan kasvatuskumppanuuteen (Kaskela & Kekkonen 2006: 32–40).

Päiväkotiin tuleminen koskee lapsen koko perhettä. Päivähoidon hyvään aloitukseen kuuluu tutustumisjakso päiväkodissa, jolloin myös lapsen vanhempi tai molemmat vanhemmat ovat paikalla. Lapsi ja vanhemmat tarvitsevat tukea päivähoidon alussa koettavaan erokokemukseen. (Kaskela & Kekkonen 2006: 43.)

Jokapäiväinen keskustelu kokemuksista ja tiedoista päiväkodin henkilökunnan ja vanhempien välillä on yhteistyön lähtökohta. Kun henkilökunta ja vanhemmat voivat olla avoimia ja rehellisiä, saadaan aikaan hyvä vuorovaikutus suhde. (Tonttila 2006: 172.) Hoitajan kertoessa avoimesti lapsesta ja lapsen päivästä päiväkodissa, on myös vanhempien helppo kertoa siitä, miten kotona asiat sujuvat (Kanninen ym. 2009: 183–184).

Yhdessä keskustelemalla vanhemmat ja henkilökunta miettivät ja koettavat rakentaa yhteisiä päämääriä lapsen kasvatuksessa omien arvojensa ja ihmiskäsitystensä kautta heidän yhteisesti sopimillaan menetelmillä. Kasvatukseen vaikuttaa aika, kokemukset, tieto ja tunteet, jotka ovat luomassa sitä ymmärrystä kasvatuksesta, joka vanhemmalla ja henkilökunnalla milloinkin on. (Kaskela & Kekkonen 2006: 28.)

5 MONIKULTTUURISET PERHEET

5.1 Kuka on monikulttuurinen?

Monikulttuuriseksi lapsiksi kutsutaan sellaisia lapsia, joiden toinen tai molemmat vanhemmat tulevat jostakin toisesta maasta kuin Suomesta. Kahdesta eri kulttuurista tulevia lapsia on Suomessa 54000. Eniten on ruotsalais- suomalaisia lapsia. (Oksi-Walter, Roos & Viertola-Cavallari 2009: 136.)

Suomeen tuloon on eri syitä. Jotkut tulevat töihin tai opiskelemaan. Osa tulee avioliiton takia Suomeen. Suomessa on myös paluumuuttajia. Suomeen tulee myös pakolaisia ja turvapaikanhakijoita. (Räty 2002: 30–34.)

5.2 Kotoutuminen Suomeen

Kotoutuminen tarkoittaa yksilön osallistumista yhteiskunnan toimintaan ja työelämään. Tavoitteena on myös oman kielen ja kulttuurin säilyttäminen. Kotouttamisen mahdollistavat viranomaisten järjestämät toimenpiteet. Viranomaiset järjestävät kotoutumiseen myös tarvittavia voimavaroja. (Kotouttamislaki 493/1999.)

Suomessa on useita kuntia, joille on laissa annettu erilaisia tehtäviä. Kuntien tulee huolehtia näiden tehtävien toteuttamisesta. Kunnan tehtävänä on asukkaidensa hyvinvoinnin edistäminen. (Kuntalaki 365/1995.) Päiväkodilla on merkittä rooli lapsen kotoutumisessa, mutta myös perheen kotoutumisessa (Räty 2002: 148). Eri tahoilla on erilaisia velvollisuuksia kotouttamisen edistämisen suhteen. Kaikilla kunnilla on oma kotouttamisohjelma, jossa kerrotaan kotouttamiseen liittyvistä käytännöistä. Myös jokaisella maahanmuuttajalla on oma kotouttamissuunnitelma. (Räty 2002: 135.)

Lapsen kotoutumista päivähoitoon auttaa, mikäli päiväkodin henkilökunta opettelee ainakin sanan tai kaksi lapsen omalla kielellä. Se tuo lapselle turvallisuuden tunnetta. Mikäli samasta maasta tulevat lapset keskitetään samoihin päiväkoteihin, voidaan tukea lapsen omaa kieltä ja kulttuuria. Toisaalta, jos monikulttuurisia lapsia ei ole kovin paljon samassa ryhmässä, oppivat lapset nopeammin suomen kielen ja kulttuurin. (Räty 2002: 165.)

5.3 Identiteetin löytäminen

Lapset tuovat mukanaan päivähoitoon kokemukset ja elementit kulttuurisesta yhteisöstään, vanhemmista ja sisaruksista (Kernan & Singer 2011: 88). Päiväkodin henkilökunnan tulisi tukea vanhempia siinä, että vanhemmat opettavat ja puhuvat jatkossakin omaa kieltään lapselle. Myös toisen maan kulttuurin tunteminen vahvistaa lapsen identiteettiä. *”Lapsen omaa kulttuuria ja kieltä tulisi päivähoidossa tukea, niin että hän kasvaa luontevaan kaksikulttuurisuuteen.”* (Räty 2002: 167.)

Sopeutuminen yhteiskuntaan ei ole helppoa, jos on erilainen ja etenkin jos tuntee olevansa erilainen. Silloin identiteetin luominen on vaikeaa. Mikäli ei täysin hyväksy itseään ja kaikkia osa-alueitaan itsessään voi tulla alakuloisuutta, heikkoa itsetuntoa, vihaa itseään kohtaan ja turvattomuuden tunnetta. (Oksi-Walter ym. 2009: 143.)

Kulttuurin ja identiteetin kokonaisuus ja hyväksyminen näkyy lapsen omassa minäkuvassa ja siinä millainen lapsen itsetunto on, sekä siinä millaiset sosiaaliset taidot lapsella on. Näiden syiden takia on tärkeää, että lapsen vanhempia kannustetaan opettamaan lapselleen vanhempien oma kulttuuri. (Korpaeus-Hellsten, Lankinen, Liesilinna, Oksi-Walter, Saba & Kanerva 2010: 45.)

Lapsi oppii arvostamaan molempia vanhempiaan, kun hän on tietoinen molempien vanhempien kulttuureista ja tavoista. Vanhemmat voivat auttaa lastaan oppimaan omaa kulttuuriaan kertomalla tarinoita omasta lapsuudestaan. (Korpaeus-Hellsten ym. 2010: 56.)

Itsetunto on tärkeää, jotta lapsi oppii hyväksymään itsensä ja erilaisuutensa valtaväestöön verrattuna. Päiväkodissa hyviä tapoja itsetunnon vahvistamiseen ovat pelit, leikit ja draama, eli toiminnalliset tavat. Myös avoin keskustelu kodissa ja päiväkodissa jo lapsen ollessa pieni auttaa lasta käsittelemään erilaisuutta. (Oksi-Walter ym. 2009: 141.)

Tällä hetkellä suomalaiseen kulttuuriin kuuluvat jo kulttuurien sekoitukset ja monikulttuuriset vanhemmat. On hyvä, että on tunnettuja roolimalleja, joiden toinen

tai molemmat vanhemmat tulevat muualta. Myös satukirjoissa ja oppikirjoissa löytyy erinäköisiä ihmisiä. (Oksi-Walter ym. 2009: 141.)

5.4 Haasteet maahanmuuttajien kanssa tehtävässä yhteistyössä

Vuorovaikutuksessa merkitsee oma tapa havaita ja tulkita havaintoja. Havainnointitapaan ja havaintojen tulkintaan liittyy kulttuuri. Ihmiset peilaavat asioita oman kulttuurin ymmärryksen kautta. Kulttuuri vaikuttaa arvoihin. Vuorovaikutukseen liittyy myös persoonallisuus, johon liittyy identiteetti ja luonteenpiirteet. (Oksi-Walter ym. 2009: 78–79.) Kasvatuskumppanuudessa vaikuttaa aikaisemmat kokemukset, mielikuvat ja muistot (Kaskela ym. 2006: 28).

Yhteistyössä auttaa, mikäli osaa tai pystyy tukemaan toisen näkemyksiä ja pystyy ajattelemaan asioita myös toisen näkökulmasta (Oksi-Walter ym. 2009: 78). Yhteistyön alussa on maahanmuuttajaperheiden kanssa tehtävään yhteistyöhön varattava enemmän aikaa, sillä päiväkotia ja sen toiminta voi olla uutta. Myös arkiset asiat kaipaavat enemmän huomiota, kuten oikeanlainen pukeutuminen sään mukaan. Kommunikointi ei ole välttämättä helppoa ja tarpeen mukaan tulee käyttää tulkkia. Myös uskonto tuo omat haasteensa yhteistyölle. (Räty 2002: 166–167.)

6 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

6.1 Tutkimuksen tarkoitus ja ajankohtaisuus

Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää päiväkodin henkilökunnan ajatuksia kasvatuskumppanuudesta monikulttuuristen perheiden kanssa. Tutkimuksessa osassa kysymyksiä vertailtiin kasvatuskumppanuutta yleisesti suomalaisten perheiden ja monikulttuuristen perheiden välillä. Tutkimuksessa koetettiin myös löytää keinoja kasvatuskumppanuuden parantamiseen ja kehittämiseen monikulttuuristen perheiden kanssa. Tavoitteena oli, että jo tutkimukseen osallistuminen saisi henkilökunnan miettimään kasvatuskumppanuuden erityispiirteitä monikulttuuristen perheiden kanssa.

Tutkimus oli ajankohtainen, sillä kasvatuskumppanuudesta löytyy tutkimuksia ja monikulttuurisuudesta löytyy tutkimuksia, mutta näitä ei ole aikaisemmin yhdistetty. Suomessa on enemmän monikulttuurisia perheitä kuin aikaisemmin ja lukumäärä kasvaa koko ajan. Vuonna 1999 Suomessa oli 87800 ulkomaalaisia, jotka asuivat täällä pysyvästi. Vuonna 2009 luku oli 155705 henkilöä. Tämä luku ei pidä sisällään suomen kansalaisuuden saaneita. (Sisäasiainministeriö 2010.) Vuonna 2010 luku oli jo 167954, eli kasvua vuodessa oli 7,9 % (Tilastokeskus 2011).

6.2 Tutkimusongelmat

Tutkimusongelmat tutkimuksessa olivat:

- Mitkä asiat merkitsevät tai ovat tärkeitä kasvatuskumppanuudessa monikulttuuristen perheiden kanssa?
- Miten ja mihin eri asioihin kasvatuskumppanuus vaikuttaa monikulttuuristen perheiden kanssa?
- Miten kasvatuskumppanuus monikulttuuristen perheiden kanssa eroaa suomalaisten perheiden kanssa tehtävästä kasvatuskumppanuudesta?

- Miten kasvatuskumppanuutta ja yhteistyötä voisi parantaa monikulttuuristen perheiden kanssa?

6.3 Tutkimusmenetelmä

Tutkimus testattiin ennen varsinaista tutkimusta kahdella ihmisellä. Heidän vastauksensa perusteella kyselyä hiukan muutettiin, jotta se olisi selkeämpi.

Tutkimus toteutettiin pääosin strukturoituna kvantitatiivisena tutkimuksena, jossa vastausvaihtoehtoina valmiissa lomakkeissa olivat numerot yhdestä viiteen. Vastausvaihtoehtoja oli viisi, jotta vastausvaihtoehtoisissa olisi tarpeeksi vaihtoehtoja valita juuri omasta mielestä paras vaihtoehto, eikä tutkimus olisi liian kärjistetty vaihtoehtojen vähyyden osalta. Mikäli vaihtoehtoja olisi enemmän, ei sillä olisi tuloksen kannalta suurta vaikutusta. Lomakkeessa oli myös kaksi kohtaa, joihin sai lisätä muita keinoja tai menetelmiä.

Tutkimuslomakkeessa oli kysymyksiä yleisesti kasvatuskumppanuudesta suomalaisten perheiden kanssa sekä samoja kysymyksiä kasvatuskumppanuudesta monikulttuuristen perheiden kanssa. Kyselyllä oli tarkoitus selvittää eroja yleisesti kasvatuskumppanuudessa suomalaisten perheiden kanssa ja kasvatuskumppanuudessa monikulttuuristen perheiden kanssa. Kyselyssä myös pyrittiin selvittämään, miten kasvatuskumppanuutta voisi parantaa monikulttuuristen kanssa. (Liite 1.)

Ennen tutkimuksen aloittamista tutkimuslupaa haettiin ja lupa myönnettiin Vaasan kaupungin kasvatus- ja opetusvirastosta 12.4.2011 (Liite 2).

6.4 Tutkimuksen luotettavuus ja eettisyys

Ennen tutkimuksen aloittamista tutkimus testattiin kahdella henkilöllä. Heidän vastauksensa perusteella tutkimusta hiukan muutettiin. Tutkimuksesta koettiin tehdä vielä selkeämpi ja helpommin vastattava.

Tutkimukseen vastaaminen oli vapaaehtoista. Tutkimukseen vastaaminen tapahtui nimettömänä. Kaikki työntekijät saivat kyselylomakkeet, jonka he saivat palauttaa joko täytettynä tai sitten tyhjänä. Tutkimuslomakkeille oli kirjekuoret, jotka sai sulkea lomakkeen täytön tai täyttämättä jättämisen jälkeen. Tällä toiminnalla

varmistettiin, että kukaan ei tiennyt toistensa vastauksista ja vastaaminen oli täysin luotettavaa. Tällä toiminnalla varmistettiin myös se, että vastaukset olivat toden mukaisia.

Tutkimus annettiin neljälletoista henkilölle, joista kaksitoista palautti tutkimuksen. Yksi vastaus palautettiin tyhjänä. Yksitoista henkilöä oli vastannut tutkimukseen. Tutkimus toteutettiin kahdessa vaasalaisessa päiväkodissa. Tutkimuslomake jaettiin kahdessa päiväkodissa yhteensä seitsemään ryhmään ja jokaiseen ryhmään kaksi kyselylomaketta. Tutkimuksen vastausprosentti oli melko korkea, 78,6, mikä tekee tutkimuksesta luotettavamman.

7 TUTKIMUKSEN TULOKSET

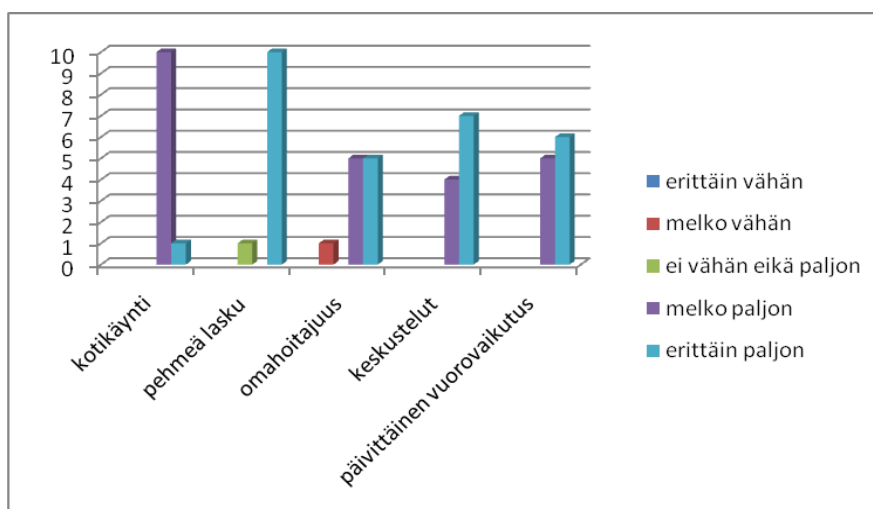
7.1 Taustatiedot

Vastaajista nuoria alle 25-vuotiaita oli 9 %. 55 % vastaajista oli yli 41-vuotiaita ja 26–40-vuotiaita oli 36 %.

Työkokemusta suurimmalla osalla 36 %:lla oli 6–15 vuotta, yli 16 vuotta työkokemusta oli 27 %:lla ja 18 %:lla vastaajista työkokemusta oli alle viisi vuotta. Kaksi vastaajaa ei ollut vastannut tähän kysymykseen.

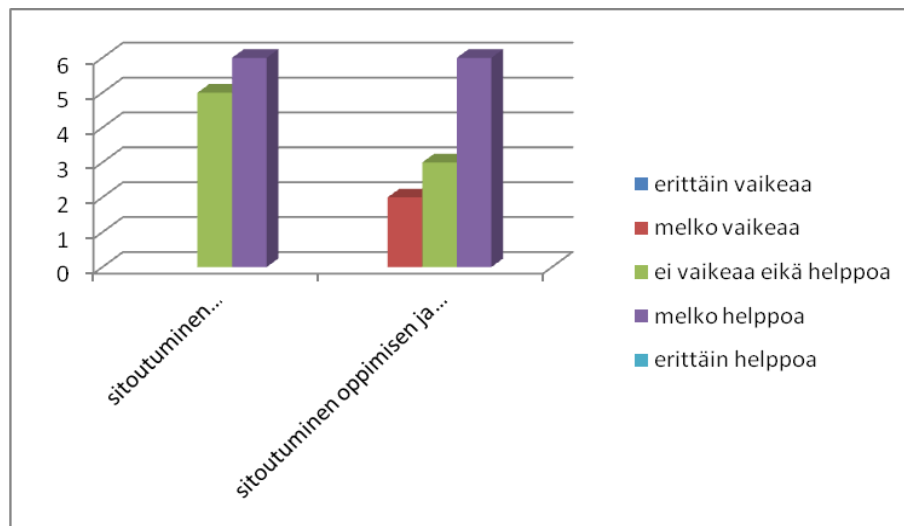
7.2 Kasvatuskumppanuus yleisesti ja suomalaisten perheiden kanssa

Kasvatuskumppanuudesta yleisesti ja lähinnä suomalaisten perheiden kanssa näiden tutkimuskysymysten merkitystä arvioitiin seuraavasti: Kotikäynti on melko paljon merkittävää 91 % mielestä ja 9 %:n mielestä erittäin paljon merkittävä. Pehmeä lasku on 91 % mielestä erittäin paljon merkittävä ja 9 % mielestä ei paljon eikä vähän merkittävää. Omahoitajuus oli 45 % mielestä erittäin paljon merkittävää, 45 % mielestä melko paljon merkittävää ja 9 % mielestä melko vähän merkittävää. Keskustelut, esimerkiksi varhaiskasvatuskeskustelut, vastaajista 64 % piti erittäin paljon merkittävänä ja 36 % melko paljon merkittävänä. Päivittäisen vuorovaikutuksen, esimerkiksi lasta tuotaessa ja haettaessa, merkityksestä 55 % piti sitä erittäin paljon merkittävänä ja 45 % melko paljon merkittävänä.



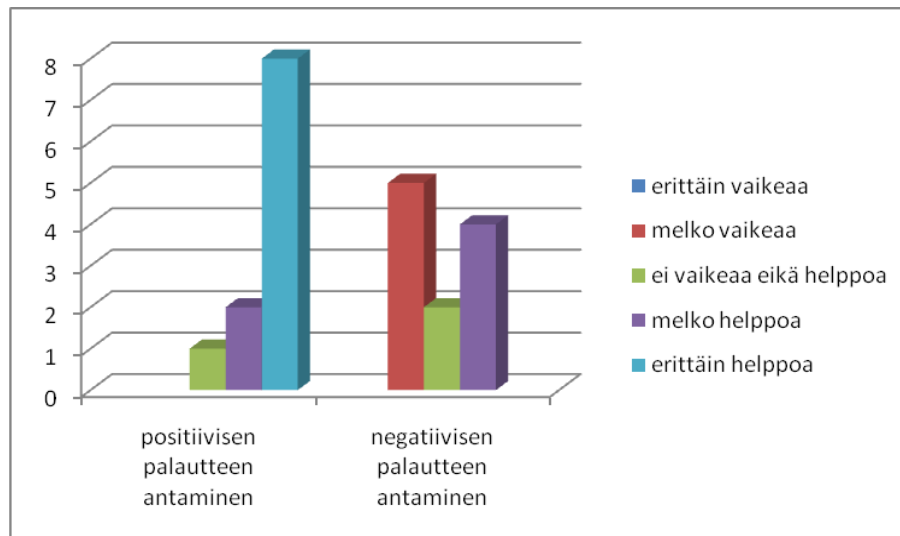
Kuvio 1. Kasvatuskumppanuus suomalaisten perheiden kanssa.

Suomalaisten vanhempien sitouttaminen kasvatuskumppanuuteen oli 55 % mielestä melko helppoa. 45 % mielestä se ei ole helppoa eikä vaikeaa. Oppimisen ja kehityksen tukemiseen vanhemmat sitoutuvat 55 % mielestä melko hyvin, 27 % mielestä ei hyvin eikä huonosti ja 18 % mielestä melko huonosti.



Kuvio 2. Suomalaisten sitoutuminen kasvatuskumppanuuteen sekä oppimisen ja tukemisen kehittämiseen.

Positiivisen palautteen antaminen suomalaisille vanhemmille on 73 % mielestä erittäin helppoa, 18 % mielestä melko helppoa ja 9 % mielestä ei helppoa eikä vaikeaa. Negatiivisen palautteen antaminen suomalaisille vanhemmille on 36 % mielestä melko helppoa, 18 % mielestä ei helppoa eikä vaikeaa ja 45 % ajattelee sen olevan melko vaikeaa.

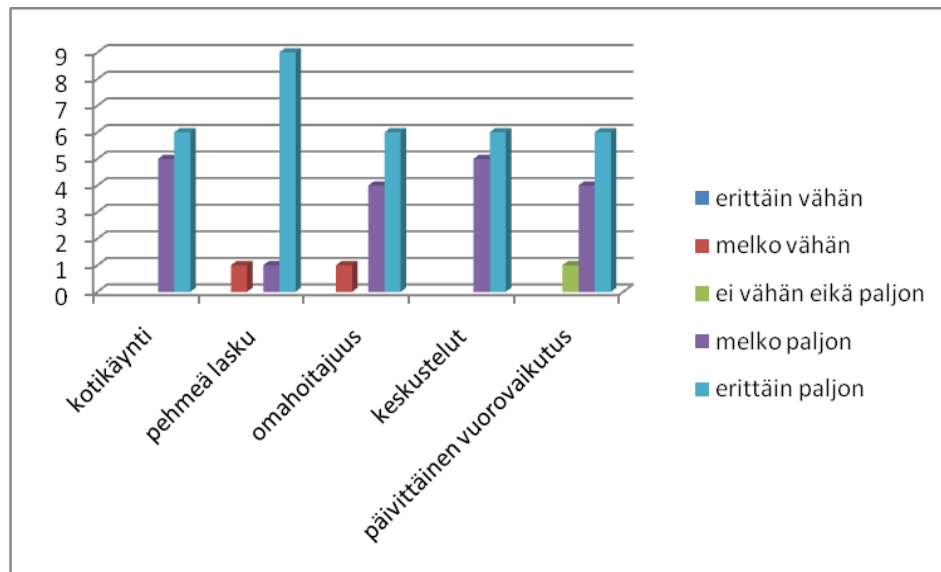


Kuvio 3. Palautteen antaminen suomalaisille vanhemmille.

7.3 Monikulttuuristen perheiden kanssa tehtävä kasvatuskumppanuus

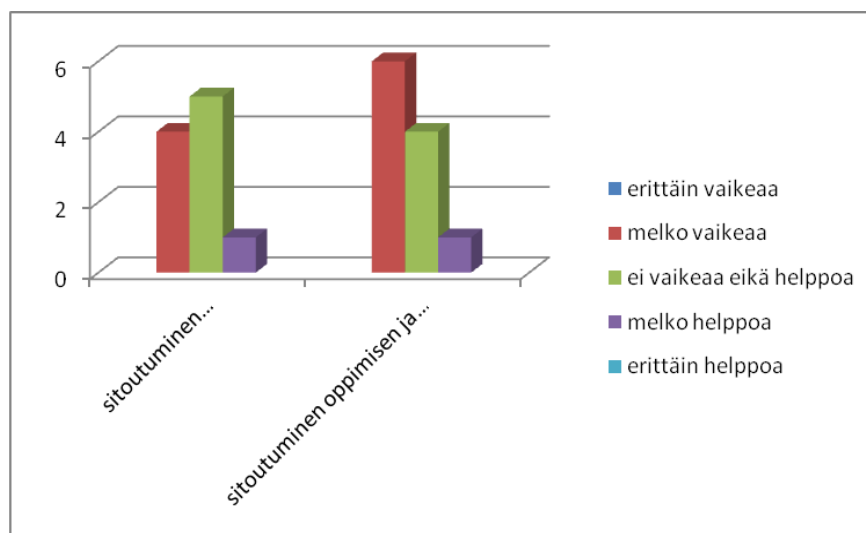
7.3.1 Kasvatuskumppanuus ja sitoutuminen

Kasvatuskumppanuudesta monikulttuuristen perheiden kanssa näiden tutkimuskysymysten merkitystä arvioitiin seuraavasti: Kotikäynti on erittäin paljon merkittävä 55 % mielestä ja 45 % mielestä melko paljon merkittävä. Pehmeä lasku on 82 % mielestä erittäin paljon merkittävä, 9 % mielestä melko paljon merkittävä ja 9 % mielestä melko vähän merkittävä. Omahoitajuus oli 55 % mielestä erittäin paljon merkittävää, 36 % mielestä melko paljon merkittävää ja 9 % mielestä melko vähän merkittävää. Keskustelut, esimerkiksi varhaiskasvatuskeskustelut, vastaajista 55 % piti erittäin paljon merkittävänä ja viisi 45 % melko paljon merkittävänä. Päivittäisen vuorovaikutuksen, esimerkiksi lasta tuotaessa ja haettaessa, merkityksestä 55 % piti sitä erittäin paljon merkittävänä, 36 % melko paljon merkittävänä ja 9 % ei paljon eikä vähän merkittävänä.



Kuvio 4. Kasvatuskumppanuus monikulttuuristen perheiden kanssa.

Monikulttuuristen vanhempien sitouttaminen kasvatuskumppanuuteen oli 45 % mielestä ei helppoa eikä vaikeaa. 36 % mielestä se on melko vaikeaa, yhden 9 % mielestä melko helppoa ja yksi vastaus oli tyhjä. Oppimisen ja kehityksen tukemiseen vanhemmat sitoutuvat 55 % mielestä melko huonosti, 36 % mielestä ei hyvin eikä huonosti ja 9 % mielestä melko hyvin.



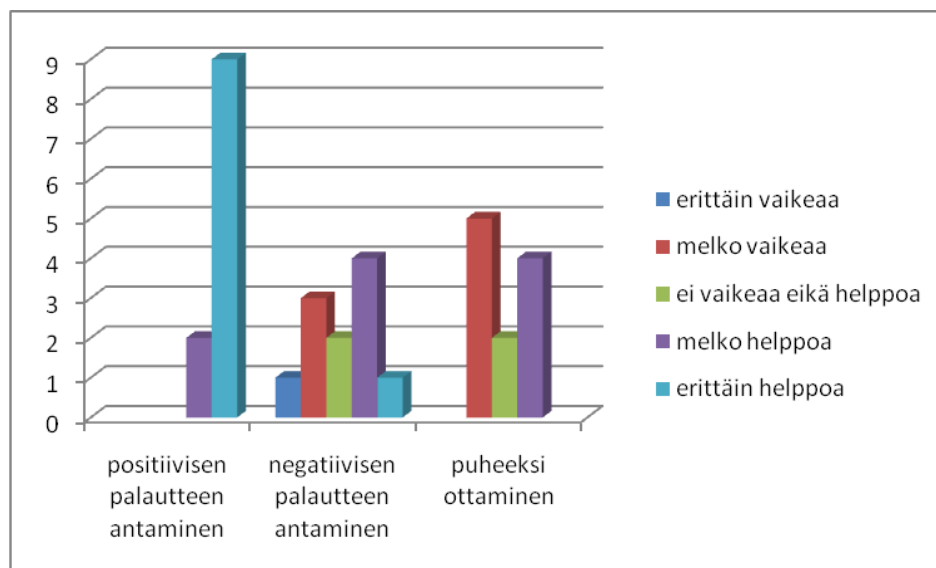
Kuvio 5. Monikulttuuristen sitoutuminen kasvatuskumppanuuteen sekä oppimisen ja tukemisen kehittämiseen.

7.3.2 Palautteen antaminen

Positiivisen palautteen antaminen monikulttuurisille vanhemmille on 82 % mielestä erittäin helppoa ja 18 % mielestä melko helppoa.

Negatiivisen palautteen antaminen monikulttuurisille vanhemmille on 36 % mielestä melko helppoa, 18 % mielestä ei helppoa eikä vaikeaa, 9 % mielestä erittäin helppoa, 27 % ajattelee sen olevan melko vaikeaa ja 9 % erittäin vaikeaa.

Mahdollisten huolien puheeksi ottaminen oli 36 % mielestä melko helppoa, 18 % mielestä ei helppoa eikä vaikeaa ja 45 % mielestä melko vaikeaa.



Kuvio 6. Palautteen antaminen monikulttuurisille vanhemmille.

7.3.3 Kieli, tulkki, kotimaa, uskonto ja sisarukset

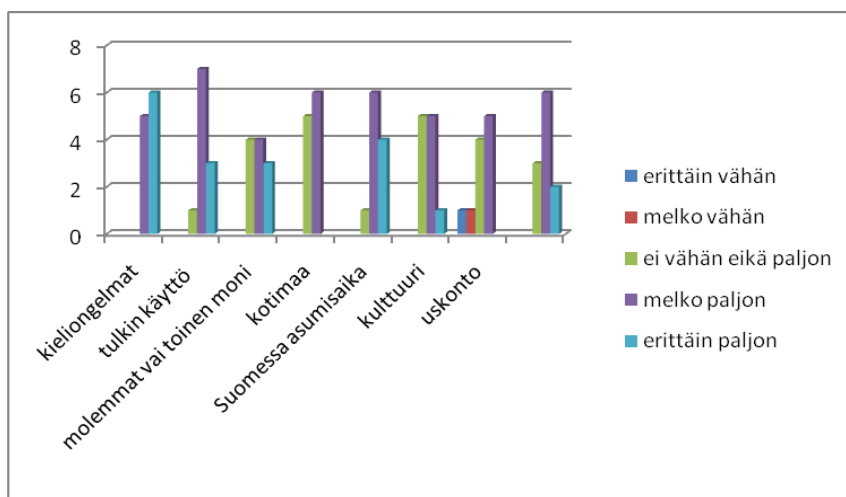
Kasvatuskumppanuuteen vaikuttaa vastaajien mielestä kieliongelmat 55 % mielestä erittäin paljon ja 45 % mielestä melko paljon. Tulkin käyttö vaikuttaa 64 % mielestä melko paljon, 27 % mielestä erittäin paljon ja 9 % mielestä ei paljon eikä vähän. Se onko molemmat, vai vain toinen vanhempi monikulttuurinen vaikuttaa 36 % melko paljon, 27 % erittäin paljon ja 36 % mielestä ei paljon eikä vähän.

Perheen kotimaa vaikuttaa kasvatuskumppanuuteen 55 % mielestä melko paljon ja 45 % mielestä ei paljon eikä vähän. Se kuinka kauan perhe on asunut Suomessa,

vaikuttaa 36 % mielestä erittäin paljon, 55 % mielestä melko paljon ja 9 % mielestä se ei vaikuta paljon eikä vähän.

Kulttuuri vaikuttaa 45 % mielestä melko paljon, 45 % mielestä ei paljon eikä vähän ja 9 % mielestä erittäin paljon. Uskonto vaikuttaa perheen kanssa tehtävään kasvatuskumppanuuteen 45 % mielestä melko paljon, 36 % mielestä se ei vaikuta paljon eikä vähän, 9 % mielestä se vaikuttaa melko vähän ja 9 % mielestä erittäin vähän.

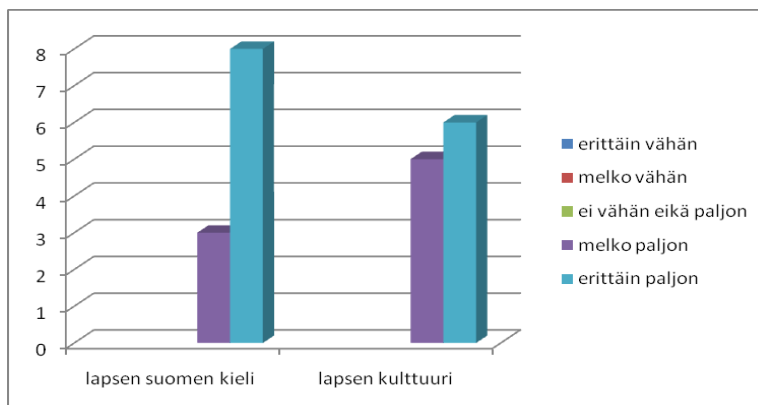
Se, onko lapsi ensimmäinen lapsi vai pienempi sisarus vaikuttaa kasvatuskumppanuuteen 55 % mielestä melko paljon, 18 % mielestä erittäin paljon ja 27 % mielestä ei paljon eikä vähän.



Kuvio 7. Kasvatuskumppanuuteen vaikuttavia asioita.

7.3.4 Päiväkodin vaikutus

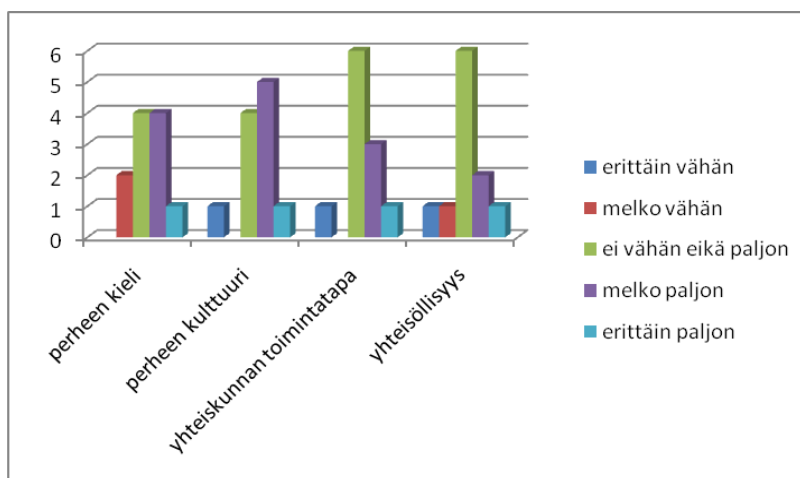
Päiväkoti vaikuttaa lapsen suomen kielen oppimisessa 73 % mielestä erittäin paljon ja 27 % mielestä melko paljon. Suomalaisen kulttuurin oppimiseen päiväkoti vaikuttaa 55 % mielestä erittäin paljon ja 45 % mielestä melko paljon.



Kuvio 8. Päiväkodin vaikutus lapseen.

Päiväkoti vaikuttaa koko perheeseen kielen oppimisessa ja ymmärtämisessä 36 % mielestä melko paljon, 36 % mielestä ei paljon eikä vähän, 18 % mielestä melko vähän ja 9 % mielestä erittäin paljon. Perheen kulttuurin oppimiseen ja ymmärtämiseen päiväkotia vaikuttaa 45 % mielestä melko paljon, 36 % mielestä ei paljon eikä vähän, 9 % mielestä erittäin paljon ja 9 % mielestä erittäin vähän.

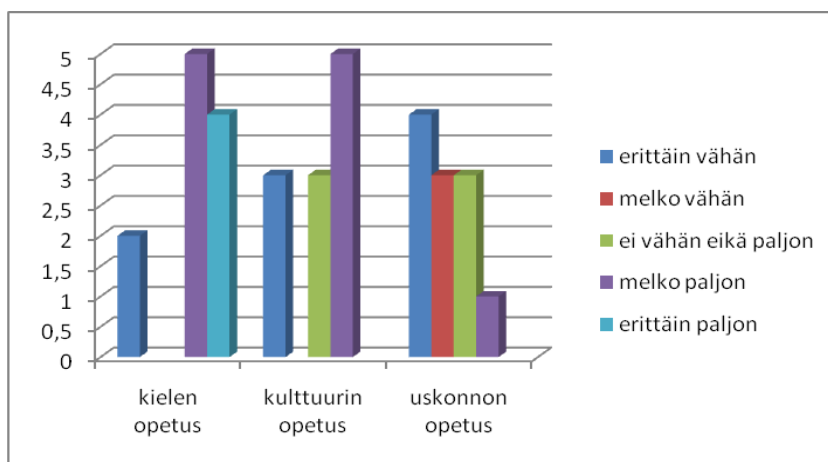
Yhteiskunnan toimintatavan ymmärtämiseen päiväkotia vaikuttaa 55 % mielestä ei paljon eikä vähän, 27 % mielestä melko paljon, 9 % mielestä erittäin paljon ja 9 % mielestä erittäin vähän. Yhteisöllisyyden tunteeseen ja johonkin kuulumiseen päiväkotia vaikuttaa 55 % mielestä ei paljon eikä vähän, 18 % mielestä melko paljon, 9 % mielestä melko vähän, 9 % mielestä erittäin vähän ja 9 % mielestä erittäin paljon.



Kuvio 9. Päiväkodin vaikutus perheeseen.

7.3.5 Vanhempien rohkaisu ja erilaiset keinot opettamiseen

Vanhempia rohkaistaan kielen opettamisessa lapselle 36 % mielestä erittäin paljon, 45 % mielestä melko paljon ja 18 % mielestä erittäin vähän. Kulttuurin opettamiseen rohkaistaan 27 % mielestä ei paljon eikä vähän, 45 % mielestä melko paljon ja 27 % mielestä erittäin vähän. Uskonnon opettamista rohkaistaan 36 % mielestä erittäin vähän, 36 % mielestä melko vähän, 36 % mielestä ei paljon eikä vähän ja 9 % mielestä melko paljon.

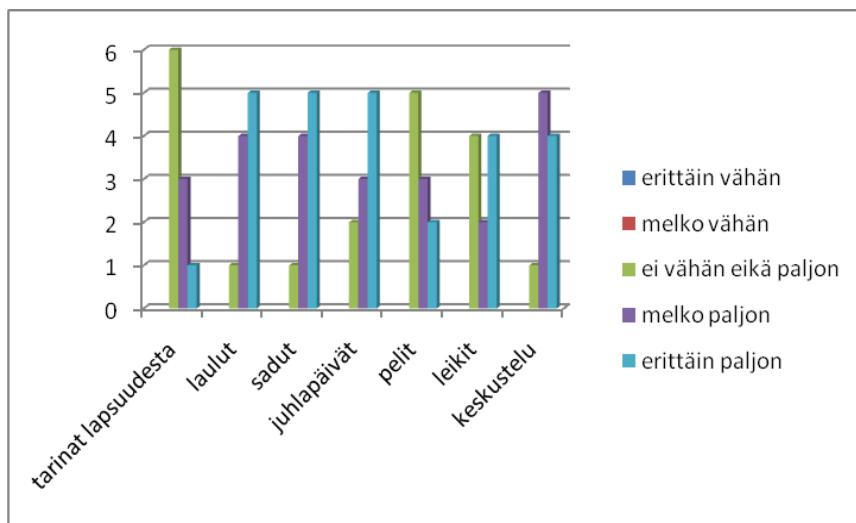


Kuvio 10. Vanhempien rohkaiseminen.

Keinoja, joita voisit antaa näiden opettamiseen, olivat 55 % mielestä ei hyvä eikä huono keino tarinat omasta lapsuudesta, 27 % mielestä keino oli melko hyvä, 9 % mielestä erittäin hyvä ja yksi vastaus oli tyhjä. Laulut olivat 45 % mielestä erittäin hyvä, 36 % mielestä melko hyvä, 9 % mielestä ei hyvä eikä huono keino ja yksi vastaus oli tyhjä. Saduista ajateltiin samalla tavalla, 45 % mielestä erittäin hyvä, 36 % mielestä melko hyvä, 9 % mielestä ei hyvä eikä huono keino ja yksi vastaus oli tyhjä.

Omat juhlapäivät olivat 45 % mielestä erittäin hyvä keino, 27 % mielestä melko hyvä, 18 % mielestä ei hyvä eikä huono ja yksi vastaus oli tyhjä. Pelit olivat 45 % mielestä ei hyvä eikä huono, 27 % mielestä melko hyvä, 18 % mielestä erittäin hyvä keino ja yksi vastaus oli tyhjä. Leikit olivat 36 % mielestä erittäin hyvä keino, 18 % mielestä melko hyvä keino, 36 % mielestä ei hyvä eikä huono keino ja yksi vastaus oli tyhjä. Avointa keskustelua erittäin hyvänä piti 36 %, melko hyvä-

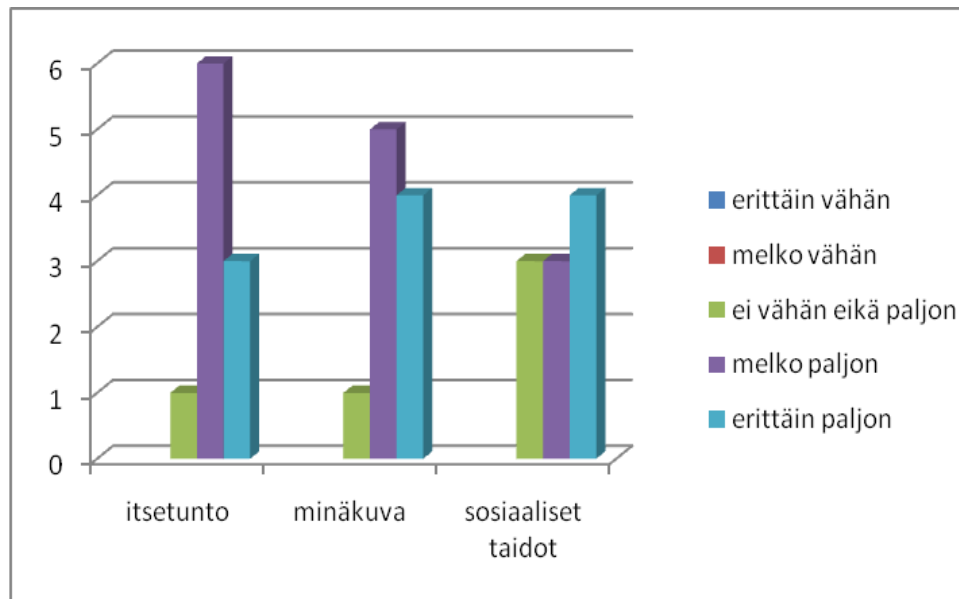
nä 45 %, ei hyvänä eikä huonona 9 % ja yksi vastaus oli tyhjä. Muita keinoja kysyttäessä saatiin yksi maininta omankielisten tiiviistä yhteydenpidosta.



Kuvio 11. Keinoja kielen ja kulttuurin opettamiseen.

7.3.6 Kieli, kulttuuri ja vuorovaikutus sekä niiden vaikutukset

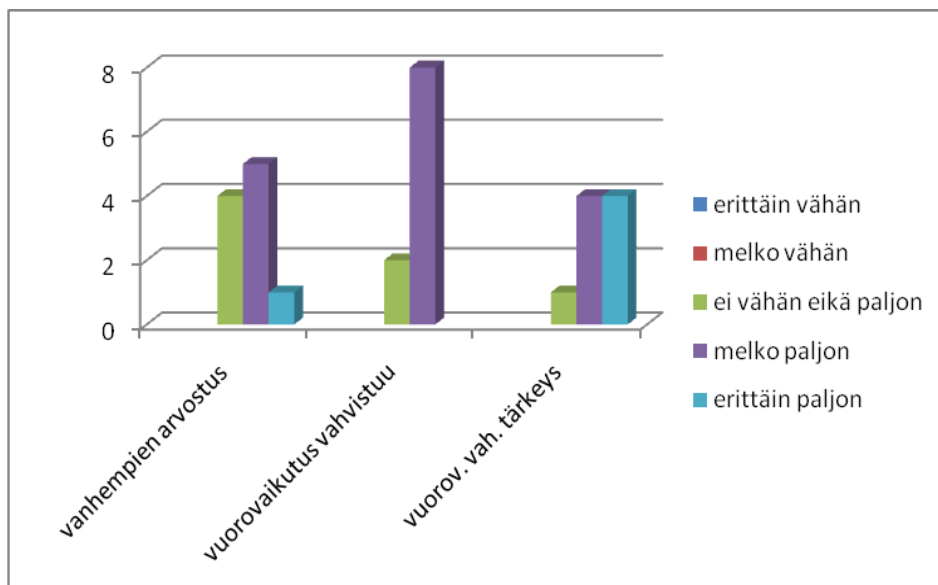
Kun kyselyssä kysyttiin, vaikuttaako se, että tunteeo lapsi vanhempien kielen ja kulttuurin, lapsen näihin ominaisuuksiin saatiin vastauksiksi itsetunnon osalta 55 % mielestä melko paljon ja 27 % mielestä erittäin paljon, 9 % mielestä ei vähän eikä paljon ja yksi vastaus oli tyhjä. Minäkuvan osalta 45 % vastasi melko paljon, erittäin paljon 36 %, ei paljon eikä vähän 9 % ja yksi vastaus oli tyhjä. Sosiaalisten taitojen suhteen vastaus oli 36 % erittäin paljon, melko paljon 27 %, ei paljon eikä vähän 27 % ja yksi vastaus oli tyhjä.



Kuvio 12. Kielen ja kulttuurin tuntemuksen vaikutus lapsen tiettyihin ominaisuuksiin.

Lapsi arvostaa enemmän molempia vanhempia, jos tuntee molempien vanhempien kulttuurin 45 % mielestä melko paljon, 36 % mielestä ei paljon eikä vähän, 9 % mielestä erittäin paljon ja yksi vastaus oli tyhjä.

Kasvatuskumppanuus vahvistaa lapsen ja vanhemman vuorovaikutusta 73 % mielestä melko paljon, 18 % mielestä ei paljon eikä vähän ja yksi vastaus oli tyhjä. Lapsen ja vanhemman vuorovaikutuksen vahvistamisen tärkeydestä kysyttäessä 36 % vastasi sen olevan erittäin paljon tärkeää, 36 % vastasi sen olevan melko paljon tärkeää, 9 % vastasi sen olevan ei paljon eikä vähän tärkeää ja kaksi vastausta oli tyhjiä.



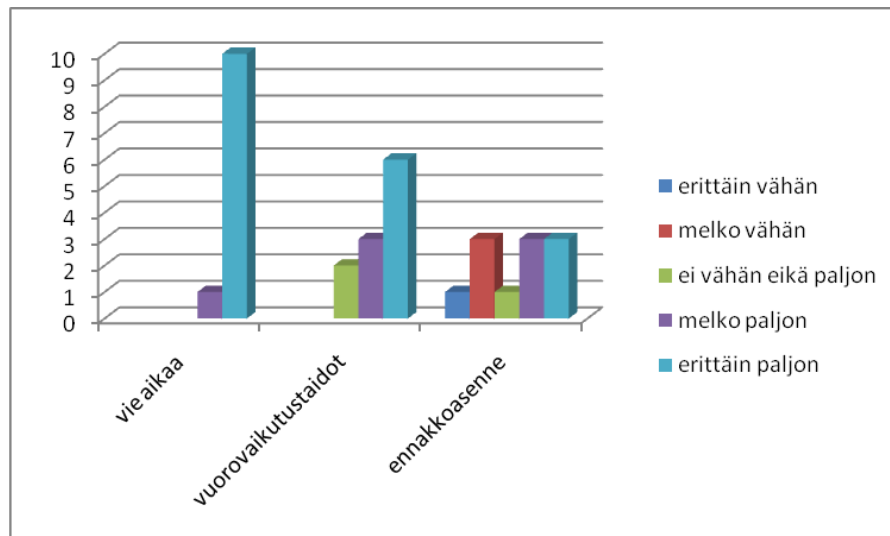
Kuvio 13. Kulttuurin tuntemisesta seuraava vanhempien arvostus, vuorovaikutuksen vahvistaminen ja sen tärkeys.

7.3.7 Mikä eroaa kasvatuskumppanuudessa monikulttuuristen perheiden kanssa?

Kysyttäessä, viekö työ monikulttuuristen perheiden kanssa enemmän aikaa, oli vastaus 91 % erittäin paljon ja melko paljon 9 %.

Työ monikulttuuristen kanssa vaatii 55 % mielestä erittäin paljon enemmän vuorovaikutustaitoja, 27 % mielestä melko paljon ja 18 % mielestä ei enemmän eikä vähemmän.

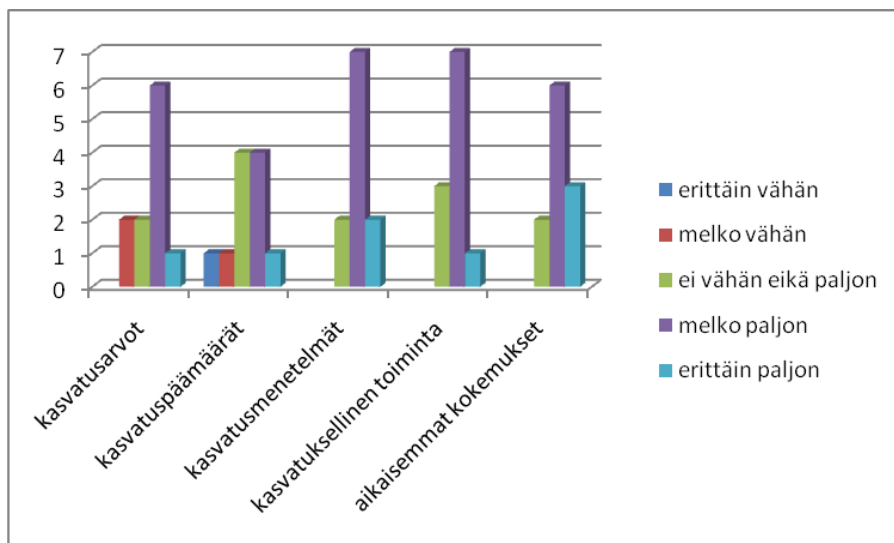
Ennakkoasenne vaikuttaa työhön 27 % mielestä erittäin paljon, 27 % mielestä melko paljon, 27 % mielestä melko vähän, 9 % mielestä ei vähän eikä paljon ja 9 % mielestä erittäin vähän.



Kuvio 14. Kasvatuskumppanuuden eroja ja vaikuttajia.

Työn eroavaisuuksista näissä tietyissä asioissa kysyttäessä vastattiin kasvatusarvojen suhteen melko paljon 55 %, erittäin paljon 9 %, ei paljon eikä vähän 18 % ja melko vähän 18 %. Kasvatuspäämäärien suhteen vastauksia annettiin melko paljon 36 %, ei paljon eikä vähän 36 %, erittäin paljon 9 %, melko vähän 9 % ja erittäin vähän 9 %. Kasvatusmenetelmien suhteen vastauksia annettiin melko paljon 64 %, erittäin paljon 18 % ja ei paljon eikä vähän 18 %. Kasvatukselliseen toimintaan vastauksia annettiin melko paljon 64 %, ei paljon eikä vähän 27 % ja erittäin paljon 9 %.

Perheen aikaisemmat kokemukset vaikuttavat kasvatuskumppanuuteen 27 % mielestä erittäin paljon, 55 % mielestä melko paljon ja 18 % mielestä ei paljon eikä vähän.



Kuvio 15. Erot kasvatuksessa ja aikaisempien kokemusten vaikutus.

7.3.8 Kasvatuskumppanuuden kehittämisen keinoja

Keinoja kasvatuskumppanuuden kehittämiseksi arvioitiin seuraavasti:

Lisää aikaa, erittäin hyvä vastasi 36 %, melko hyvä 45 % ja ei hyvä eikä huono 18 %. Lisää henkilökuntaa, erittäin hyvä vastasi 36 %, melko hyvä 27 %, ei hyvä eikä huono 27 % ja melko huono 9 %.

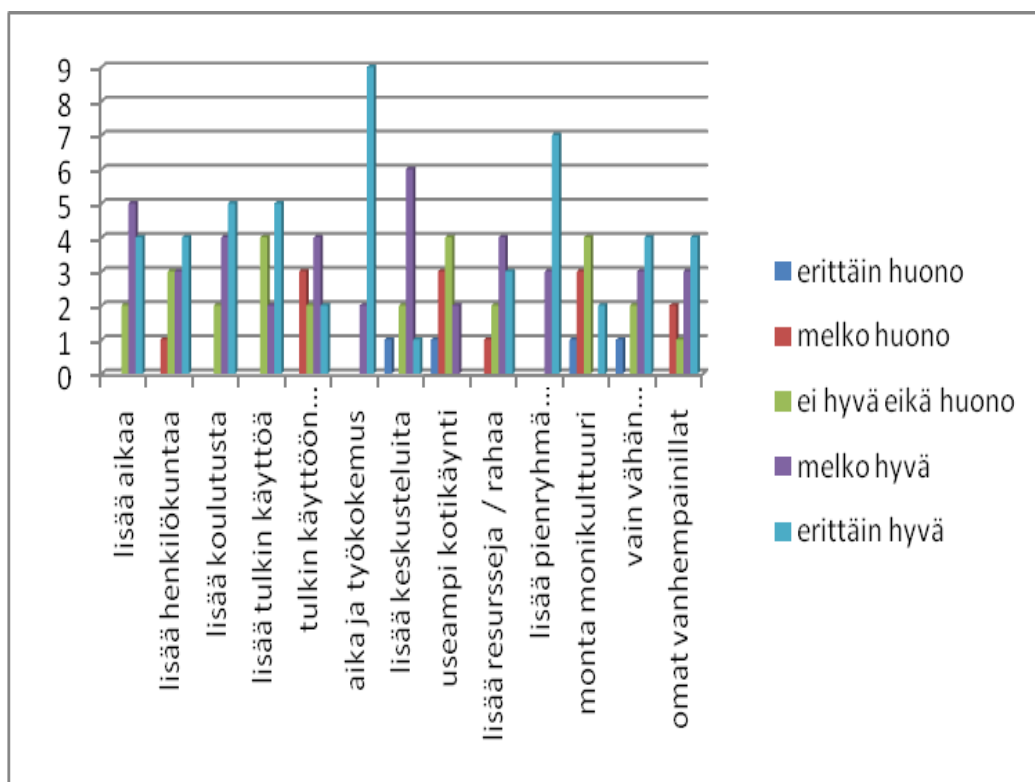
Lisää koulutusta, erittäin hyvä vastasi 45 %, melko hyvä 36 % ja ei hyvä eikä huono 18 %. Lisää tulkin käyttöä, erittäin hyvä vastasi 45 %, ei hyvä eikä huono 36 % ja melko hyvä 18 %. Tulkin käyttöön koulutusta, ei hyvä eikä huono vastasi 18 %, melko hyvä 36 %, melko huono 27 % ja erittäin hyvä 18 %.

Aika ja työkokemusopettavat, erittäin hyvä vastasi 82 % ja melko hyvä 18 %. Lisää keskusteluja, melko hyvä vastasi 55 %, erittäin hyvä 9 %, ei hyvä eikä huono 18 %, erittäin huono 9 % ja yksi vastaus oli tyhjä.

Useampi kotikäynti, melko hyvä vastasi 18 %, ei hyvä eikä huono 36 %, melko huono 27 %, erittäin huono 9 % ja yksi tyhjä. Lisää resursseja ja rahaa toimintaan, melko hyvä vastasi 36 %, erittäin hyvä 27 %, ei hyvä eikä huono 18 %, melko huono 9 % ja yksi vastaus oli tyhjä. Lisää pienryhmätoimintaa, erittäin hyvä vastasi 64 %, melko hyvä 27 % ja yksi vastaus oli tyhjä.

Monta monikulttuurista lasta ryhmässä, erittäin hyvä vastasi 18 %, ei hyvä eikä huono 36 %, melko huono 27 %, erittäin huono 9 % ja yksi tyhjä. Vain vähän monikulttuurisia lapsia ryhmässä, melko hyvä vastasi 27 %, erittäin hyvä 36 %, ei hyvä eikä huono 18 %, erittäin huono 9 % ja yksi tyhjä.

Monikulttuurisille vanhemmille omat vanhempainillat, melko hyvä vastasi 27 %, erittäin hyvä 36 %, melko huono 18 %, ei hyvä eikä huono 9 % ja yksi vastaus oli tyhjä. Muita keinoja kysyttäessä tuli yksi maininta pienemmistä lapsiryhmistä.



Kuvio 16. Keinoja, joilla kasvatuskumppanuutta voidaan parantaa.

8 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tutkimukseen osallistui yhteensä 11 henkilöä kahdesta eri vaasalaisesta päiväkodista. Vastaajien pienen lukumäärän vuoksi vastauksista ei löytynyt merkittäviä eroavaisuuksia iän tai työkokemuksen perusteella.

Lähes kaikki vastaajat pitävät kotikäyntiä, pehmeää laskua päivähoiton aloituksessa, omahoitajuutta, keskusteluita ja päivittäistä vuorovaikutusta lasta tuotaessa ja haettaessa vanhempien kanssa melko paljon tai erittäin paljon tärkeänä.

Vastaukset erosivat suomalaisten ja monikulttuuristen perheiden välillä eniten siinä, että monikulttuuristen perheiden kanssa kotikäynnin merkitys korostui. Vastauksen perusteella monikulttuurisia perheitä on vaikeampaa sitouttaa kasvatuskumppanuuteen ja lapsen oppimisen ja kehittymisen tukemiseen kuin mitä suomalaisia perheitä.

Kasvatuskumppanuuteen monikulttuuristen perheiden kanssa vaikuttavat tutkimuksen perusteella eniten kieliongelmat, kuinka kauan perhe on asunut Suomessa ja tulkin käyttäminen. Työ monikulttuuristen kanssa vie enemmän aikaa ja vaatii parempia vuorovaikutustaitoja.

Päiväkodilla on erittäin merkittävä rooli lapsen suomen kielen ja kulttuurin oppimisessa. Myös perheen suomen kielen ja kulttuurin oppimisessa päiväkodilla on merkitystä. Perheitä rohkaistaan paljon oman äidinkielen opettamiseen lapselle. Parhaina keinoina tähän pidetään lauluja ja satuja.

Vanhempien kielen ja kulttuurin tunteminen vaikuttaa lapsen minäkuvaan, itsetuntoon ja sosiaalisiin taitoihin. Lapsi myös arvostaa vanhempiaan enemmän, jos hän tuntee molempien vanhempien kulttuurin. Kasvatuskumppanuudella on tutkimuksen mukaan myös melko paljon merkitystä lapsen ja vanhemman vuorovaikutuksen vahvistamisessa, mitä työntekijät pitävät tärkeänä.

Ennakkoasenteen merkitys kasvatuskumppanuudessa toi vastauksiin eniten hajontaa. Suurin osa vastaajista oli sitä mieltä, että sillä on kuitenkin paljon merkitystä.

Kasvatusmenetelmät, kasvatusarvot ja kasvatuspäämäärät sekä kasvatuksellinen toiminta eroavat paljon työssä monikulttuuristen perheiden kanssa. Perheen aikaisemmillä kokemuksilla on merkitystä kasvatuskumppanuuden syntymisessä.

Kasvatuskumppanuutta voi kehittää monella erilaisella tavalla. Parhaimpina keinoina tutkimuksessa pidettiin ajan ja työkokemuksen tuomaa tietoutta, pienryhmätoiminnan ja koulutuksen lisäämistä.

Tutkimukseen osallistuneista enemmistö oli sitä mieltä, että on parempi, jos samassa ryhmässä on vain vähän monikulttuurisia lapsia.

Jatkotutkimusaiheita voisivat olla seuraavat aiheet:

- Monikulttuuristen lasten kielen ja kulttuuri-identiteetin tukemisen menetelmät. Mitä erilaisia keinoja kielen ja kulttuuri-identiteetin tukemiseen on ja miten ne toimivat?
- Lasten ja vanhempien roolit monikulttuurisissa perheissä.
- Miten kasvatuskumppanuus eroaa eri maissa ja kuinka monikulttuuriset perheet on huomioitu kasvatuskumppanuudessa?

LÄHTEET

Alasuutari, Maarit (2003). Kuka lasta kasvattaa. Tampere: Gaudeamus.

Asetus lasten päivähoidosta 16.3.1973/239.

Hafstad, Reidun & Ovreeide, Haldor (2001). Förelärfokuserat arbete med barn. Stockholm: Liber.

Heikka, Johanna & Hujala, Eeva & Turja, Leena (2009). Arvioinnista opiksi. Havainnointi, arviointi ja suunnittelu varhaispedagogiikassa. Vantaa: Printel Oy.

Jämsä, Juha (2008). Sateenkaariperheet ja hyvinvointi. Käsikirja lasten ja perheiden kanssa työskenteleville. Juva: PS-kustannus.

Kallio, Kirsi Pauliina & Ritala-Koskinen, Aino & Rutanen, Niina (2010). Missä lapsuutta tehdään? Helsinki: Nuorisotutkimusseura.

Kanninen Katri (2008). Lapsen silmin. Turvallinen ja viihtyisä päivähoito. Tampere [online 1.6.2010]. Saatavana internetissä: <URL: www.verve.fi/Link.aspx?id=1019709>. [Viitattu 10.1.2011].

Kanninen, Katri & Sigfrids, Arja & Backman Ann (2009). Med barnaögon. Egen-vårdarmodellen. Ett verktyg till en trygg och trivsamt dagvård. Helsingfors: FSKC.

Kaskela, Marja & Kekkonen, Marjatta (2006). Kasvatuskumppanuus kannattelee lasta. Opas varhaiskasvatuksen kehittämiseen. Vaajakoski: Stakes.

Kernan, Margaret & Singer, Elly (2011). Peer Relationships in Early Childhood Education and Care. New York: Routledge.

Korpaeus-Hellsten, Tarja & Lankinen, Kari & Liesilinna, Eeva & Oksi-Walter, Päivi & Saba, Mark & Kanerva, Marjaana (2010). Pieni opas monikulttuurisille pareille. Helsinki: Koulutuskeskus Agricola.

Kotouttamislaki 9.4.1999/493.

Kuntalaki 17.3.1995/365.

Lastensuojelulaki 13.4.2007/417.

Oksi-Walter, Päivi & Roos, Jonna & Viertola-Cavallari, Ritva (2009). Monikulttuurinen perhe. Keuruu: Kustannus Oy Arkki.

Päivähoitolaki 19.1.1973/36.

Räty, Minttu (2002). Maahanmuuttaja asiakkaana. Tampere: Tammi.

Sinkkonen, Jari (2003). Pesästä lentoon. Kirja lapsen kehityksestä kasvattajalle. 2. painos. Vantaa: WSOY.

Sisäasiainministeriö (2010). Maahanmuutto-osasto. Maahanmuuton vuosikatsaus 2009. [online]. Saatavana internetissä: <URL: <http://www.migri.fi/netcomm/content.asp?article=1945>> [Viitattu 10.3.2011].

Suomen perustuslaki 11.6.1999/731.

Tilastokeskus (2011). Ulkomaiden kansalaiset. [online 23.3.2011]. Saatavana internetissä: <URL: http://www.stat.fi/tup/suoluk/suoluk_vaesto.html#ulkomaidenkansalaiset>. [Viitattu 10.3.2011].

Tonttila Tuula (2006). Vammaisen lapsen äidin vanhemmuuden kokemus sekä lähiympäristön ja kasvatuskumppanuuden merkitys. Helsinki: Helsingin yliopisto.

Vaasan kasvatus- ja opetusvirasto (2005). Vaasan varhaiskasvatussuunnitelma. Vaasa [online 31.8.2005]. Saatavana internetissä: <URL: www.vaasa.fi/Link.aspx?id=476415>. [Viitattu 10.1.2011].

Varhaiskasvatuksen maahanmuuttajatyön kehittämisjaosto (2007). Maahanmuuttajatyön kehittäminen varhaiskasvatuksessa. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö.

Yhdenvertaisuuslaki 20.1.2004/21.

KASVATUSKUMPPANUUS MONIKULTTUURISTEN PERHEIDEN KANSSA

Strukturoitu tutkimuslomake, kvantitatiivinen tutkimus. Ympyröi oikea vaihtoehto.

Vastausvaihtoehdot

	1	2	3	4	5
1 erittäin vähän/huono/vaikeaa,					
2 melko vähän/huono/vaikeaa, 3 ei hyvä eikä huono, 4 melko paljon/hyvä/helppoa, 5 erittäin paljon/hyvä/helppoa					

Taustatiedot:

Ikä	alle 25	26-40	yli 41
-----	---------	-------	--------

Työkokemus vuosina	alle 5	6-15	yli 16
--------------------	--------	------	--------

Yleisesti ja suomalaisten perheiden kanssa

Kuinka merkittävän pidät näitä asioita kasvatuskumppanuudessa?

Kotikäynti	1	2	3	4	5
------------	---	---	---	---	---

Pehmeä lasku	1	2	3	4	5
--------------	---	---	---	---	---

Omahoitajuus	1	2	3	4	5
--------------	---	---	---	---	---

Keskustelut,					
esim. varhaiskasvatussuunnitelma	1	2	3	4	5

Päivittäisen vuorovaikutuksen lasta tuotaessa ja haettaessa	1	2	3	4	5
--	---	---	---	---	---

Onko vanhempien sitouttaminen kasvatuskumppanuuteen vaikeata vai helppoa?

Sitoutuvatko vanhemmat oppimisen ja kehityksen tukemiseen?

Onko positiivisen palautteen antaminen helppoa vai vaikeaa?

Onko negatiivisen palautteen antaminen helppoa vai vaikeaa?

Monikulttuuristen perheiden kanssa

Kuinka tärkeänä pidät näitä asioita kasvatuskumppanuudessa?

Kotikäynti	1	2	3	4	5
------------	---	---	---	---	---

Pehmeä lasku	1	2	3	4	5
Omahoitajuus	1	2	3	4	5
Keskustelut, esim. varhaiskasvatussuunnitelma	1	2	3	4	5
Päivittäisen vuorovaikutuksen lasta tuotaessa ja haettaessa	1	2	3	4	5
Onko vanhempien sitouttaminen kasvatuskumppanuuteen vaikeata vai helppoa?	1	2	3	4	5
Sitoutuvatko vanhemmat oppimisen ja kehityksen tukemiseen?	1	2	3	4	5
Vaikuttavatko nämä asiat kasvatuskumppanuuteen?					
Kieliongelmat	1	2	3	4	5
Tulkin käyttö	1	2	3	4	5
Onko molemmat vai vain toinen vanhempi monikulttuurinen	1	2	3	4	5
Mistä perhe on kotoisin	1	2	3	4	5
Kuinka kauan perhe on asunut Suomessa	1	2	3	4	5
Kulttuuri	1	2	3	4	5
Uskonto	1	2	3	4	5
Onko ensimmäinen lapsi vai pienempi sisarus	1	2	3	4	5
Kuinka paljon päiväkotitoiminta vaikuttaa lapseen näissä asioissa?					
Suomen kielen oppimiseen	1	2	3	4	5
Suomalaisen kulttuurin oppimiseen	1	2	3	4	5
Kuinka paljon päiväkotitoiminta vaikuttaa perheeseen näissä asioissa?					
Kielen oppiminen ja ymmärtäminen	1	2	3	4	5

Kulttuurin oppiminen ja ymmärtäminen	1	2	3	4	5
--------------------------------------	---	---	---	---	---

Yhteiskunnan toimintatavan ymmärtäminen	1	2	3	4	5
--	---	---	---	---	---

Yhteisöllisyyden tunne / johonkin kuuluminen	1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	---

Kuinka usein vanhempia rohkaistaan näissä asioissa?

Kielen opettaminen lapselle	1	2	3	4	5
-----------------------------	---	---	---	---	---

Kulttuurin opettaminen lapselle	1	2	3	4	5
---------------------------------	---	---	---	---	---

Uskonnon opettaminen lapselle	1	2	3	4	5
-------------------------------	---	---	---	---	---

Mitä keinoja näiden opettamiseen voisit antaa?

Tarinat omasta lapsuudesta	1	2	3	4	5
----------------------------	---	---	---	---	---

Laulut	1	2	3	4	5
--------	---	---	---	---	---

Sadut	1	2	3	4	5
-------	---	---	---	---	---

Omat juhlapäivät	1	2	3	4	5
------------------	---	---	---	---	---

Pelit	1	2	3	4	5
-------	---	---	---	---	---

Leikit	1	2	3	4	5
--------	---	---	---	---	---

Avoin keskustelu	1	2	3	4	5
------------------	---	---	---	---	---

Muita keinoja, mitä? _____

Vaikuttaako se, tunteeko lapsi vanhempien kielen ja kulttuurin, lapsen näihin ominaisuuksiin?

Itsetuntoon	1	2	3	4	5
-------------	---	---	---	---	---

Minäkuvaan	1	2	3	4	5
------------	---	---	---	---	---

Sosiaalisiin taitoihin	1	2	3	4	5
------------------------	---	---	---	---	---

Arvostaako lapsi enemmän molempia vanhempia, jos hän tuntee molempien vanhempien kulttuurin?	1	2	3	4	5
--	---	---	---	---	---

Vahvistaako kasvatuskumppanuus mielestäsi lapsen ja vanhemman vuorovaikutusta?	1	2	3	4	5
--	---	---	---	---	---

Mikäli vastasit kyllä, niin onko se mielestäsi tärkeää?

1 2 3 4 5

Millaista on positiivisen palautteen antaminen vanhemmille?

1 2 3 4 5

Millaista on negatiivisen palautteen antaminen vanhemmille?

1 2 3 4 5

Millaista on mahdollisten huolien puheeksi ottaminen?

1 2 3 4 5

Viekö työ monikulttuuristen perheiden kanssa enemmän aikaa?

1 2 3 4 5

Vaatiiko työ monikulttuuristen kanssa parempia vuorovaikutustaitoja?

1 2 3 4 5

Vaikuttaako ennakoasenne työhön monikulttuuristen kanssa?

1 2 3 4 5

Eroaako työ monikulttuuristen perheiden kanssa näissä tietyissä asioissa?

Kasvatusarvot

1 2 3 4 5

Kasvatuspäämäärät

1 2 3 4 5

Kasvatusmenetelmät

1 2 3 4 5

Kasvatuksellinen toiminta

1 2 3 4 5

Vaikuttaako perheen aikaisemmat kokemukset kasvatuskumppanuuden syntyyn?

1 2 3 4 5

Miten kasvatuskumppanuutta voisi kehittää monikulttuuristen perheiden kanssa?

Lisää aikaa

1 2 3 4 5

Lisää henkilökuntaa

1 2 3 4 5

Lisää koulutusta

1 2 3 4 5

Lisää tulkin käyttöä

1 2 3 4 5

Tulkin käyttöön koulutusta

1 2 3 4 5

Aika ja työkokemus opettavat

1 2 3 4 5

Lisää keskusteluja	1	2	3	4	5
Useampi kotikäynti	1	2	3	4	5
Lisää resursseja / rahaa toimintaan	1	2	3	4	5
Lisää pienryhmä toimintaa	1	2	3	4	5
Monta monikulttuurista lasta ryhmässä	1	2	3	4	5
Vain vähän monikulttuurisia lapsia ryhmässä	1	2	3	4	5
Monikulttuurisille vanhemmille omat vanhempainillat	1	2	3	4	5
Muuta, mitä? _____					

KIITOS VASTAAMISESTA!!!

Vaasan kaupunki – Vasa stad

Kasvatus- ja opetusvirasto

Verket för fostran och utbildning

Varhaiskasvatusosasto / Avdelningen för småbarnsfostran

Päätös - Beslut

12.4.2011

Viranhaltija- Tjänsteinnehavare

Varhaiskasvatusjohtaja - Direktören för småbarnsfostran

Pykälä - Paragraf

38/2011

Dno - Dnr

Esittelijä - Föredragande lg

Asia - Ärende

Tutkimuslupa /Jaana Niare

Esitys - Förslag

Vaasan ammattikorkeakoulussa sosionomiksi opiskeleva Jaana Niare on anonut tutkimuslupaa opinnäytetyötään varten.

Tutkimuksen tavoitteena on selvittää päiväkotien henkilökunnan ajatuksia kasvatuskumppanuudesta monikulttuuristen perheiden kanssa.

Tutkimus on toteutetaan jakamalla kyselylomake Ristinummen ja Hietalahden päiväkodeissa, vastaukset annetaan nimettöminä.

Liitteenä tutkimuslupa-anomus, tutkimussuunnitelma (sis. kyselylomakkeen).

Päätös - Beslut

Hyväksyn edellyttäen, että tutkimuksen aikana noudatetaan salassapitovelvollisuutta ja että valmis opinnäytetyö annetaan varhaiskasvatusosastolle.

Allekirjoitus - Underskrift

Lillemor Gammelgård

Tiedoksianto - För kännedom Vapeopla, J Niare, Ristinummen pk, Hietalahden pk

Lisätietoja antaa – Tilläggsuppgifter ges av

Lillemor Gammelgård, vs. varhaiskasvatusjohtaja, 325 2660

Otteen oikeaksi todistaa

Utdragets riktighet bestyrker

Oikaisuvaatimusohje - Anvisning för rättelseyrkande

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen alla mainitulle viranomaiselle 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista:

Den som är missnöjd med detta beslut kan inom 14 dagar från delfäendet av beslutet framställa ett skriftligt rättelseyrkande till:

Varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunta
PL 2, Vaasanpuistikko 16
65100 VAASA

Nämnden för småbarnsfostran och grundläggande utbildning
PB 2, Vasaesplanaden 16
65100 VASA